

GÜNEY

KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT DERGİSİ

VAKFI
Destek Derneği

Nr. : 1
Sayı :
Hejmar :

März — April
Mart — Nisan
Adar — Nîsan
1993

GÜNEY

Kültür • Sanat • Edebiyat Dergisi
Yıl: 1 **Sayı**: 1

Derginin Sorumlusu ve Yazışma Adresi:

Förderverein der Yılmaz Güney Stiftung e.V.
Solinger Str. 1 / A
4100 Duisburg 11
Tel.: 0203 / 54 87 23
Fax.: 0203 / 54 88 23

Banka Hesap Numarası:

Stadtsparkasse-Duisburg
BLZ.: 35050000
Knt.Nr.: 207/008 764

Derginin Fiyatı:

5 **DM**, 5 **FL**, 15 **FR**, 35 **SI**

Abone ve İsteme Koşulları:

1993 abonesi : 25.- DM
Posta dahil : 35.- DM
Tek sipariş 6 DM.lik posta pulu karşılığı

İlan koşulları:
Havale önceden ödenip gönderilince

İç sayfalar		**Kapak içi**
Tam sayfa	100 DM	120 DM
Yarım sayfa	55 DM	65 DM
Çeyrek sayfa	30 DM	40 DM

Kültür ve demokratik içerikli ilanlar alınır.

İÇİNDEKİLER

- ❒ **D**ergimiz Güney çıkarken
- ❒ **D**erneğimizin amacı ve çalışmaları
- ❒ **D**oğumunun 56. yıldönümünde Y. Güney'i anıyoruz
- ❒ **Y**ılmaz Güney nasıl anılmalıdır?
- ❒ **Ç**ağdaş şiir üzerine söyleşi yapıldı
- ❒ **Ç**ağdaş kültür ve sanat üzerine
- ❒ **8** Mart üzerine bildiri (Türkçe ve Almanca)
- ❒ **8** Mart'ın anlamı ve önemi üzerine
- ❒ **Y**ılmaz Güney'in eserlerini yaşatalım
- ❒ **K**ültürel etkinlikler takvimi
- ❒ **B**asında Yılmaz Güney ve derneğimiz
- ❒ **B**azı haber ve yorumlara yanıt
- ❒ **K**.U.M. Milletvekillerinin açlık grevlerine mesaj
- ❒ **D**erse Zimane Kurd 1
- ❒ **Y**eni dönem çalışmalarımızdan örnekler
- ❒ **K**ültür üzerine 1 (Almanca)
- ❒ **D**evrimci basın susturulamaz (Türkçe ve Almanca)
- ❒ **O**ğluma hikayeler

Değerli okuyucular!

Dergimiz, sizin katkılarınızla daha da gelişip zenginleşecektir.

Kültür ve sanat üzerine haber • yorum • ilan • eleştiri • öneri • şiir • resim • karikatür • araştırma vb. şeyleri, bize Mayıs ayının 15'ine kadar ulaştırırsanız yayınlayabiliriz.

GÜNEY

Dergimiz GÜNEY çıkarken

Hepinize ilk önce merhaba;

Güney, yayın hayatına devrimci Kültür ve Sanat alanında atılıyor. Güney, eski "Güney" dergisinin dolaylı bir devamı olma çabasında olacaktır. Yılmaz Güney'in artık bedenen aramızda olamayışı ve yurtdışında böyle bir yayın hayatına girmiş olmamız, en büyük şanssızlığımızdır.

Y. Güney'in ölümünün ardından 7 yıl geçmesine rağmen Türkiye-K. Kürdistan'da onun devrimci mirasının bu alanda da (yayın alanı) yaşatacak bir çabanın olmaması bizi (onun eserini yaşatma amacını taşıyan Destek Derneği'ni) yurtdışında böylesi bir adım atmaya zorladı.

Y. Güney'in devrimci eseri, O'na yeni devrimci halefler yetiştirme ve O'nun eserini her yerde tavizsiz savunmak ile olanaklıdır. Güney, böyle bir görevi gücü oranında yerine getirmek için çıkıyor.

Güney, yukardaki dezavantajları dışında, bir dizi maddi ve kadro olanaksızlıkları ile çıkıyor. İlk sayımız "40 çeşit" daktilo ile hazırlanmaya çalışıldı. Bir arşivden yoksun olarak, ödünç malzemelerle çıkıyor. Bütün bu zorluklara rağmen, kendinden emin ve davasına inancıyla çıkıyor. Çünkü Güney, okurlarının ve gerçek Y. Güney dostlarının desteğiyle her zorluğu aşabileceğine inanıyor.

Bugün, kültür ve sanat alanında bir dizi dergi yurtdışı ve yurtiçinde çıkmaktadır. Güney yanlızca teoride değil, pratiktede ezilen halklarımızın mücadelesinin yanında olacaktır. Güney, pratikte derneğimizin sürdürdüğü sosyal ve kültürel faaliyetleri hem dışarıya taşıyacaktır, hem de ona teorik yol gösterici olacaktır. Güney pratikte diğer kültür ve sanat dergileri ile devrimci dergilerle, doğru platformlarda birleşip, yanlış çizgilerinde onlarla mücadele edecektir.

Güney, emperyalizme, faşizme, her türlü gericiliğe, feodalizme, erkek şovenizmine, kısaca her türlü baskı ve sömürüye karşı; tüm emekçilerin ve ezilen ulusların haklı mücadelesini destekleyecektir. Özgür, baskısız ve sömürüsüz bir dünyanın özlemini dokuyacaktır. Güney, ilk hedef olarak iki ayda bir çıkacaktır. Giderek daha az periyodlarla çıkmayı hedeflemektedir. Bu görevleri siz okuyucularının desteği ile aşacaktır. Bu destek sayesinde, ilk sayımızdaki hata ve eksikliklerimizi de gelecek sayılarımızda aşacağımıza inanıyoruz.

Hepinize Güney'den sevgi dolu selamlar!
Gelecek sayıda buluşmak üzere!

GÜNEY

DOĞUMUNUN 56. YIDÖNÜMÜNDE YILMAZ GÜNEY'İ ANIYORUZ!

Bilindiği gibi Y. Güney vakfı d.d. 13.12.1992'de Olağanüstü Genel Kurulu'nu yaptı. Türkiye, K. Kürdistanlıların yoğun olmasından dolayı merkezini Bonn'dan Duisburg'a aldı. Burada bürosunu açarak çalışmalarına başladı.

Bizler Yeni YK henüz yeniyiz ve tecrübesisiz, fakat azimliyiz. Yılmazı sanatına, siyasi düşüncelerine ve devrimci kişiliğine uygun bir tarzda yaşatacağız. Kararlıyız. Y. Güneye ve tüm kültür ve sanat emekçilerine yönelecek her türlü saldırılara karşı direneceğiz.

Emperyalizme, faşizme ve tüm gerici düzenlere karşı halkının yanında savaşmış Y. Güney'in yanı sıra; N. Hikmet, Brecht, Gorki, E.Gökçe, A.Arif, R. Su, S. Ali ve benzeri nice sanat emekçilerimizi de yalnız bırakmayacağız. Sanat hırsızlarına ve cenaze sömürücülerine karşı, dayanışmayı, kirletenlere karşı taviz vermeyeceğiz. Onları "anıp" onların dünya görüşünden bahsetmeyenleri teşhir edeceğiz.

Tüm emekçiler, devrimciler ve gerçek aydınlar bizi bu mücadelede yalnız bırakmamalıdır. Halkımızın yetişmiş bu ender değerlerini gelin birlikte koruyalım. Aksi taktirde düzen, bunları zararsız bir aziz yapacaktır. Bunun için son zamanlarda hummalı faaliyet sürdürüyorlar. Uzlaşma ve teslimiyet tohumları çoktan ekilmiştir. Bununla uzlaşanlar, bu duruma ortak olmuş demektir.

Y. Güney hiç kimsenin özel bir değeri değildir. O Dünya emekçilerinin fedakar bir dostudur. Onu aile, sanatçı çevresinden bağımsız tüm emekçilerin billurlaşmış bir değeri yapmamız lazım. Onu tüm yönleriyle ele alıp savunmayan biri ona gerçek bir dost değildir.

İlkeli, açık yürekli ve yağcılık yapmadan Yılmazı savunalım, yaşatalım. Onun hatalı yönlerini cesaretlice eliştirip, olumlu tüm yönlerini yüceltelim. Onun bıraktığı mücadeleyi devralıp sürdürelim. Yılmaza gerçek dostluk budur.

1 Nisan 1993 Yılmazın 56. doğum yıldönümüdür. Onu tüm dostlarıyla birlite Paris'te Anıtının başında anmak, onunla birgün daha birlikte yaşamak istiyoruz. Onun halkımıza bıraktığı devrimci mirasını yaşatmak istiyoruz.

Onun adını durmadan tekrarlamak, onun arkasına saklanmak istemiyoruz. Dobra dobra, Yılmazı sanatıyla-kişiliğiyle-siyasi düşünceleriyle hatalarınıda eleştirerek yaşatmak istiyoruz. Emekçilerle birlikte onu mücadelemizde yaşatacağız. Bunun için aşağıdaki etkinlikleri sürdüreceğiz.

a.) 21 Mart pazar günü saat 15'de DU Gerthurdt Bäume Schule, Klöckner str. 48'de Özgür Sahne Topluluğunun sahnelediği, Orhan Kemal'in yazdığı "Kardeş Payı" Tiyatrosunu oynatıyoruz.

b.) 1 Nisan 1993 Perşembe günü saat 14.00'de Paris'te anıtının başında Yılmaz Güney'in 56. doğum yıldönümü anılacaktır.

c.) 1. Nisan 1993 perşembe günü saat 18.00'de Paris Kürt Enstütüsünde Y. Güney ve Derneğimiz üzerine bir sohbet ve bilgilendirme toplantısı yapılacaktır.

Bütün Yılmaz Güney dostlarını, emekçileri, Yurtsever-Devrimci Demokratları bu etkinliklere katılmaya ve desteklemeye çağırıyoruz.

Devrimci sanatçı Yılmaz Güney yaşayacaktır.

20 Şubat 1993
YILMAZ GÜNEY VAKFI
Destek Derneği

DOĞUMUNUN 56. YILDÖNÜMÜNDE YILMAZ GÜNEY'İ DEVRİMCİ BİR SAYGIYLA ANIYORUZ

Yılmaz Güney 1937'de Adana'da yoksul bir Kürt ırgatçı çocuğu olarak hayata gözlerini açtı. Kendi deyimiyle altı yaş küçük yazılmış. Adana'da liseye kadar okuduktan sonra, İstanbul İktisat Fakültesi'ne kayıt oldu. Ancak, hakkında açılan bir dizi siyasi soruşturma ve mahkumiyetten dolayı ve maddi olanaksızlıktan dolayı okulunu bitiremedi.

Liseli yıllarda çeşitli dergilere şiir ve öyküler yazdı. "Onüç" adlı dergiden çıkan "Üç bilinmeyenli eşitsizlikler denklemi" adlı öyküsü, ona 1.5 yıl hapis, 1.5 yıl da sürgüne maloldu. 1972'de "Boynu Bükük Öldüler" adlı romanı ile ilk ödülünü kazandı.

Film setlerinde ve şirketlerinde işçilik yaparken, 1958'de fgüranlığa, oradan aktörlüğe, derken senaristliğe ve yönetmenliğe gece gündüz çalışarak bileğinin hakkıyla yükseldi. İlk aşamada K. Burjuva-Y.Feodal kabadayı mitosuyla, kent-kır, ezen-ezilen çelişkilerini bilinçsiz bir tepki ile dile getirmeye çalışan filmlerde yer aldı. İkinci aşamada, giderek, ilinçli bir tepki ile düzene karşı ezilenlerin hoşnutsuzluğunu dile getiren filmlerde oynadı ve yönetti. İşte, Ağıt-Baba-Umut-Umutsuzlar-Acı vb. böyle bir dönemin ve çabanın ürünü idiler.

Yılmaz Güney, 12 Mart koyu faşizmi döneminde, devrimci yazıları ve çalışmalarından dolayı, egemen güçlerin azgın saldırılarına hedef oldu. Bu dönemde tutuklanan Güney, 74 affında serbest bırakıldı. İçerde iken, Hücrem-Sanık-Salpa-Oğluma Hikayeler vb öykülerini yazdı. Dışarı çıkınca, Zavallılar, Arkadaş ve Endişe filmlerini bitirdi. Bu filmlerde, toplumsal çelişkileri ve kır proletaryasının gelişmesini dile getirmeye çalıştı. Onun dışarda kalması uzun sürmedi, hakim sınıflar bir tuzak kurarak, aradan bir yıl geçmeden Yumurtalık ilçesi hakiminin öldürülmesini bahane edip, onu yeniden içeriye attılar.

O, içerde bulunduğu bu dönemde, Sürü-Düşman ve Yol filmlerinin senaryolarını yazdı, bu filmlerin çevrilmesini içerde yürüttü. Bu filmlerinde, kapitalizmin acımasız gelişmesi, Kır-kent farklılaşması, düzene karşı ezilenlerin örgütlenme bilinci ve Kürt ulusal sorununu dile getirmeye çalıştı. Güney adlı bir kültür sanat dergisi de kurarak, burada siyasi düşüncelerini dile getirmeye başladı. 1980'lerde halen içerde olan Yılmaz, artık bırakılmayacağını biliyordu. Bu yüzden, devrimci çalışmalarına fırsat bulmak ve faşizmi uluslararası alanda daha iyi teşhir edebilmek için 12 Eylül zindanlarını devrimci bir tarzda aşarak, hakim sınıflara nedamet getirmeden ve onlardan özel aflar dilenmeden yurtdışına çıktı.

Y. Güney, yurtdışına çıkınca Yol filmini tamamlayıp Altın Palmiye ödülünü aldı ve hakettiği uluslarara-

Üyelerimizden yayınlanma talebiyle gelen şiirler

YAŞAR YÜREKLERDE DOST YILMAZ GÜNEY!

Siverek'te doğdu, Pariste öldü
Yaşar yüreklerde dost Yılmaz Güney,
Topraklara değil, kalbe gömüldü
Yaşar yüreklerde Dost Yılmaz Güney!

Kapılmadı yeşilçam büyüsüne
Kulak verdi halklarınının sesine
Aydınlık getirdi Filim Sisisne
Yaşar yüreklerde Dost Yılmaz Güney!

Nazım Hikmet, daha birçok Sanatçı
Yurtlarında kalamadılar acı
Nefretle anılır zalimin gücü
Yaşar yüreklerde Dost Yılmaz Güney!

Şahturna'da yaşar aynı derdinen
Boğuşuruz iki ayaklı kurdunan
Mücadele devam eder Merdinen
Yaşar yüreklerde Dost Yılmaz Güney!

OZAN ŞAHTURNA

sı ününü pekiştirdi. Bir süre sonra, Faşist Türk devletinin zindanlarındaki çocuk mahkumların durumunu parlak bir şekilde anlatan 'Duvar' filmini gerçekleştirdi. Bu dönemde O, Paris Kürt Enstitüsü'nün kuruluşunda aktif bir rol aldı. Siyasi düşüncelerini dile getirmek için 'Mayıs' adlı siyasal-yorum dergisini de aynı dönemde çıkarmaya başladı. 9 Eylül 84'de faşizmin zindanlarında iken yakalandığı mide kanserinden kurtulamayarak aramızdan bedenen ayrıldı.

Y. Güney, devrimci sanatın ve kültürün toplumsal gerçekçi bir simgesi olarak yaşadı ve böylede kalacaktır. O, sanatı sınıflar üstü görmeden ve siyasetten koparmadan, sanatçılık yönünü hiç öne almadan; emperyalizme, sosyal emperyalizme, faşizme, sosyal faşizme ve her türlü gericiliğe karşı işçi sınıfının ve ezilen halkların eğitimi ve haklı mücadelelerinin bir aracı olarak kullandı. O, sadece kendisi bu yönde çalışmadı, aynı zamanda yeni yeni insanları da bu yönde eğitti. O'nun doğrudan etkisi ve çabasıyla yeni bir kuşak devrimci-demokrat sanatçı gelişti.

Y. Güney'in hayatının önemli bir bölümü hapishanelerde geçti. Fakat hapishaneler onun için bir başka mücadele alanı demekti. O, en iyi filmlerini, en iyi romanlarını buralarda hazırladı. Siyasal düşüncelerini buralarda geliştirdi. Yine, hapishanelerde kendini yeniledi değiştirdi. Eski 1960'lı yılların filmlerindeki amaçsız-yarı feodal-kabadayı tipi olmaktan çıkıp, 70'li 80'li yılların bilinçli devrimci Y. Güney'i oldu. Kısaca hapishane hayatı onun için kendini eğiten bir okul görevini gördü. Onu komünist bir sanatçı ve savaşçı niteliğine dönüştüren etkenlerin başında kuşkusuz eleştiri-özeleştiri ikna metodunu uygulamasından gelir. Onun kendi kendini yenilemesi, yerinde saymaması işte bundan dolayıdır.

Y. Güney'in büyüklüğü, toplumsal çelişki ve haksızlıkların gösterilmesi ile sınırlı değildir. Onun asıl önemli olan yönü; bu çelişki ve haksızlıkların, son bulması için, faşizme karşı Demokratik Halk Devriminden yana somut tavır takınması ve bu yönde uğraş vermesidir. Onun vakitsiz ölümü ile, Türkiye-Kuzey Kürdistanlı Komünistler, devrimciler ve demokratlar, devrimden yana daha bir dizi değerler üretebilecek mükemmel bir insanı yitirdiler. Ama, şimdi görev ahu-vah etmek değil, onun yerini mücadele içinde doldurabilecek yeni insanlar yetiştirmektir.

Yılmaz Güney devrimin şiddetle olacağını kavramış, faşist Türk devletinin yıkılarak yerine işçilerin köylülerin demokratik halk iktidarının kurulması gerektiğini savunmuştur. O, solcumaceracı vb. eleştirilerine karşı, devrimin önündeki bir dizi engelleri aşmak için bireysel devrimci teröründe kullanılabileceğini savunmuştur. O, kendisini bu ko-

nuda reformist, revizyonist, pasifist, sağcı, humanist vb. burjuva akımlarından ayırmasını bilmiştir. O, bu konuları eserlerinde ustaca işleyip, emekçi halka karşı işlenen hiçbir suçun cezasız kalmayacağını vurgulamıştır. O'nun ilk yapıtlarında bile bu anlayışa rastlarız.

Y. Güney, burjuvazinin tüm komplo-saldırı ve satınalma politikasına karşılık, Kürt kökenli komünist bir savaşçı olduğunu kararlıca savundu. O, düzinelerce aydın bozuntusunun tersine, reformizme, parlamentarizme ve pasifizme düşmeden, faşizme karşı ne üdüğü belirsiz, üstü kapalı eserler yerine; yasaklara boyun eğmeyen, devrimin propagandasını yapan eserler bize verdi. O, enternasyonalist yönünü her zaman öne alarak mücadele yürüttü. Bunu yaparken fakat, milliyetini hiçbir zaman inkar etmeyip, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını kayıtsız koşulsuz destekledi, mücadelesini eserlerinde tanıttı.

Y. Güney nasıl anılmalıdır? Yukardaki tüm nedenlerden dolayı; Y. Güney, ezen sömürücü sınıflarla, ezilen emekçi sınıfların birlikte sahiplenebileceği bir 'aziz' derecesinde savunulamaz. O, ne salt bir sanatçı, ne de salt bir Kürt olarak ele alınamaz. Onun, tüm yönleri diyalektik bir bütünlük içindedir. Yılmaz Güney, onun ideolojik-siyasi-sanatsal görüşleri ve pratiği eleştirel bir yaklaşımla tanıyıp kavrayarak, onda, olumlu olan her şeyi, düzene karşı devrimci anlayışını ve kararlı mücadelesini emekçilere taşınıp tanıtarak anılmalıdır.

Sağlığında onu başka değerlendirip, o öldükten sonra sahte gözyaşı dökenler oldu. Sağlığında ona oportonist-maceracı-bireysel vb. diyen bazı çevre ve insanlar, o ölünce onun gömlek ve posterlerinin satışı arkasında kayboldular. Onun siyasi düşüncelerinin bir analizini yapmaktan titizlikle kaçınmalarına karşın, onu en iyi! savunma kampanyaları ve geceleri yaptılar. Bu olumsuz, ilkesiz ve faydacı örnekleri daha da çoğaltabiliriz.

Bütün bu olumsuz örneklere karşı; Y. Güney'i, gerek ölümünden önce gerek ölümünden sonra tahlil eden, onun yanlışlarını eleştiren doğru yönlerini yücelten, onun hiçbir yönünü birbirinden ayırmadan proleter bir sanatçı olarak savunan devrimci-Sosyalist Parti ve insanlarda vardır. İşte Y. Güney'i ve onun devrimci eserini, böylesi ilkeli, dürüst ve ciddi öğeler ancak adına uygun bir şekilde anabilir ve yaşatabilir. Tüm Y. Güney'in gerçek dostlarının görevi de, bu ciddi insanlarla birlikte Y. Güney'i anma ve yaşatmaya çalışmaktır.

Yılmaz Güney devrimci mücadelemizde yaşayacaktır!

Yılmaz Güney'in siyasi ve sanatsal eserini yaşatalım!

Yaşasın Proleter Kültür ve Devrim Cephesi!

H. Karadağ
Şubat 1993

YILMAZ GÜNEY!

Yılmaz Güney bir dirilse,
Gerçekleri arar bir bir.
Düzenlenen gecelerin,
Hesabını sorar bir bir.

Vurgunda başı çekenin,
Sahte gözyaşı dökenin,
Hangi mal hangi dükkanın
Gözönüne serer bir bir.

Sorar tüm sanatçılara,
Kim abone pavyon bara.
Yüzlerine vura vura,
Dişlerini kırar bir bir.

DERDİYOKLAR Baba Yılmaz,
Sana sitem ettik biraz,
Büyümekte küçük Yılmaz,
Defterleri dürer bir bir.

DERDİYOKLAR

ÇAĞDAŞ ŞİİR VE ŞİİR SANATI ÜZERİNE SÖYLEŞİ!

7 Şubat günü saat 15.00'de derneğimizde çağdaş şiir ve şiir sanatı üzerine Şair Erol Yıldırım ve Hıdır Çelik ile 20 dinleyicinin katıldığı bir söyleşi toplantısı düzenlendi.

Açılışı dernek başkanımız Y. Güney'den aldığı bir alıntı ile yaptı. Başkan kısaca, sanat ve edebiyat toplantılarının anlamı ve önemi üzerine durdu. Daha sonra sırayla şairler kendilerini ve kitaplarını tanıttılar.

Erol Yıldırım kısaca şunları belirtti: *Sanata karşı ilgisizlik giderek azalıyor. Buna rağmen sanatçılar direniyor. İlk kitabım 80'de Türkiye'de yayınlandığında, yargılandım ve beraat ettim. Şimdiye kadar 4 kitabım yayınlandı. Çeşitli dergilerde öykü ve şiir yazıyorum. Edebiyat Fakültesi mezunuyum, Sivaslıyım.*

Hıdır Çelik'de kısaca şunları anlattı: *Dersimliyim, 1985'den bu yana şiir yazıyorum. İki Türkçe ve bir Almanca olmak üzere üç şiir kitabım vardır. Alman Edebiyat Fakültesini bitirdim.*

Bu kısa bibliyografiden sonra şairler kitaplarından şiirler okudular. Bu şiirlerine kaynaklık eden düşüncelerini açıkladılar. Gelen bazı sorular üzerine düşüncelerini kısaca şöyle açıkladılar.

E. Yıldırım: *Türkü çok dinlenir, onunda kaynağının şiir olduğu pek düşünülmez dedi. Şiir eleştirmenleri bizde yoktur. Ben şiirlerimi yazarken kimseden etkilenmedim. Şairleri değil şiirlerini severim ve okurum. Örneğin Haşimi, Yahya Kemal'i severim. Sembolük şiirleri severim. Şiiri herhangi bir anda bir mısra aklıma düşerse yazarım. Başkalarına baktığımda benim iyi şiir yazdığım ortaya çıkıyor.*

Hıdır Çelik: *Ben toplumsal politik şiirler yazıyorum. Bizden önceki kuşaktan etkilenmemiz kaçınılmazdır. İhtiyaç duyulduğu anda şiir yazılır, onun zamanı yoktur.*

Bir dinleyici sanatın sınıfsallığı üzerine durdu. Tarafsız sanatın saf estetik güzelliğin işe yaramadığını ve şiirin ilgisizliğini tarihsel olarak ortaya koydu. Bunun üzerine tartışma değişik bir yöne kaydı. Bu konuda şairler kısaca, şu düşünceleri savundular.

E. Yıldırım: *Felsefi olarak bu düşüncelere katılıyorum, ancak bence sanatçı bir militan olarak görülmemeli. Yılmaz ve Nazım'ın birer militan değil sanatçı oldukları görülmeli. Siyasetle uğraşmayan, yalnızca sanat için sanat yapanlarda sanatçıdır. Önce sanat ele alınmalı.*

H. Çelik: *Sanat herkes için değil, toplumun bir kesimi için yapılır. Ben halkım için yapıyorum. Sınıflar üstü sanat yoktur. Her sanata değer verilmeli, ama kimin için, niçin, sanat yapıldığı da gözönüne alınmalıdır.*

Bu tartışmalardan sonra dinleyiciler, sanatın sınıflar üstü-herkes için eşit kullanılmasının gerçekçi olmadığını, toplumun zaten bizden bağımsız sınıflara ve sınıf mücadelesine ayrıldığını, sorun sanatın özü ile biçiminin birleştirilmesi gerektiği ve bireysellikten kurtarılması gerektiğini savundular. Böylece toplantı sona erdi.

Yaptığımız faaliyetlerden örnekler

ÇAĞRI

KADINLAR KAHVALTISINA KATILIN!

31 Ocak Pazar günü saat 11.00'de kadınların düzenlediği kahvaltı ve Yılmaz Güney'in yaşantısı ile Yılmaz Güney Vakfı üzerine sohbet toplantısına tüm kadınlar davetlidir.

OKUMA VE SOHBET TOPLANTISINA KATILIN!

7 Şubat Pazar günü saat 15.00'de Çağdaş Şiir ile Şiir sanatı üzerine şairlerle bir söyleşi olacak ve şairler kitaplarını imzalayacaklardır.
Toplantıya katılacak şairler:
Hıdır Eren ÇelikErol Yıldırım
Tüm edebiyat ve sanat severler davetlidir.

TOPLANTININ YERİ:
YILMAZ GÜNEY VAKFI DESTEK DERNEĞİ
Solinger Str. 1 / A 41 Duisburg 11
Tel.: 0203 / 54 87 23

KÜLTÜR VE SANAT ÜZERİNE

(I KÜLTÜR VE SANATTA ŞİİRİN YERİ)

Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da Sosyalist kültür ve sanat 1960'lardan sonra, sosyalist ideoloji ile birlikte gelişmeye başladı. '60 öncesi edebiyatı genellikle içine kapanık, karamsar, batı taklitçisi ve basit idi. Bunların içinde Nazım, S.Ali, O.Veli, vb.'leri istisna idiler.

1960 sonrası kültür ve sanatı da aynı proleter dünya görüşü gibi çağdaşlaştı, gelişti. Karamsarlığı eleştirip, bir başkaldırı ve umut tohumları serpildi. Umutsuzluk çökmekte olanın, yıkılmakta olanın burjuvazinin ideolojisidir. Umut ise ezilenin, yarının kurucuları olan emekçilerin ideolojisidir.

12 Mart ve 12 Eylül felsefesi hayatın anlamsızlığını, örgütlülüğün saçmalığını ispatlamaya çalıştı. Bunlardan etkilenen, baskılara boyun eğen sosyalist maskeli yazar ve çizerler bu dönemde ortalığı kapladılar. Karanlık günleri ve vicdanları içlerine sindirdiler. Bunun sonucu olarak ve devrimci hareketin de zayıflığından faydalanarak yeni bir kuşak olan yılgınlık ve karamsarlık yaydılar. Ancak bu pek uzun ömürlü ve başarılı olamadı.

Bu pasifist ve dönek-korkak eğilime karşı; direnişi, yenilenmeyi, devrimci gelenekleri ve onurunu koruyan çok sayıda değerli sanatçılarımız da seslerini yükselttiler.

Sanat ve edebiyatta, önemli olan sorun onun, kimin için ve kime karşı yapılmış olmasıdır. Devrimci sanat ve edebiyat toplumsal üretildiği gibi, toplumsal olarakta kavranılır. Bu yüzden, toplumsal ve bireysel tüm insan varlığının inceliklerini inceler, bulur. Kendini hayattan soyutlamaz, şematize etmez. O, biçimci edilgen ve gizemci değildir. Çünkü sanatın biçiminin güzelliği öz olmayınca zayıf kalır. Bu yüzden özü esas alır, biçimi ona uygular. Objektif ve olgucu davranır, berrak bir yapıyı simgeler.

Devrimci sanatta çokça halktan -proletaryadan kavgadan- kızıldan bahsetmek toplumsallık değildir. Bu çoğu kez ne yazıkki, duygusal populizmdir.

Devrimci sanat, hayata devrimci bir yorum getiren; acının yanına, kini-sevinci ve geleceğe yani baskı ve sömürüye karşı olan umudu aşılayandır. O, yaşadığı koşulları en yakın bir tarzda anlatan, yığınlara en içten seslenen, eskiye yönelmiş bir başkaldırı kültürüdür. Emekçilerin yaşantısının açık ve net bir resmidir, onun aynasıdır.

Türkü kadar, sinema ve tiyatro kadar rağbet görmese bile, şiirde bu yaşamda önemli bir yer tutar. Çünkü şiir, donmamışlığın, katılaşmamışlığın kısacası ilkbaharın ve gençliğin sembolüdür. Düzenin okuma ve kültür düşmanlığına inat, hergün biraz daha kendini geliştirerek-yenileyerek bu günlere geldi.

Şiir kavram olarak; doğada gelişen olayları, özlemleri, acıları, sevinçleri en duygulandırıcı, dikkat çekici öğelerle süsleyip, insanlara en kısa ve etkileyici tarzda akıcı olarak aktaran sanat dalıdır.

Sanatta şiir bilincimizi duygular yoluyla, olağanüstü etkiler. Şair kendi yaşantı ve özlemini dile getirir şiirinde. Ama bu okuru öyle etkiler ki, okur bunu yorumlar ve kendini o şiirin içinde görür. Çünkü şiirin içinde o, bir meyve içindeki vitamin gibi saklıdır. Onun içinde birtek değil birçok gizlenmiş mana ve mücevher saklıdır. İşte okuru ve dinleyiciyi bu gizem etkiler. Şiir bu yüzden, konuşma ile susmayı seçme ve gizleme sanatıdır. Bu yüzden, o aynen resim sanatı gibi aklı düşünmeye ve araştırmaya götürür. Bir sanatın değeri de işte, onu araştırmaya alet yapan öğesidir.

Şiirde slogancılık genelde diğer sanat dallarından daha fazla yaygındar. Bu, hayatın özgün örneği olduğu sürece tehlikeli değildir. Tehlikeli olan sanatı-siyasetten ayıran, onun toplumdan kopmuş bir aydınlar işi görülmesidir.

Gizemci, üstü kapalı, korku dolu mısralar daha tehlikelidir. bazen halktan kopmama adına, ona yapılan yağcılık

yani kitle kuyrukçuluğu ve ona önderlik adına-yenilik adına halktan soyutlanan ve yapay yöntemler daha tehlikelidir.

Sanat ile siyaset birbirlerine kopmaz bağlarla bağlıdırlar. Bu yüzden bağımsız, sınıflarüstü, toplumun her kesimine hitap edebilen bir sanat olamaz. Çünkü, sanat toplumun durumunu, özlemini, umudunu, çilesini, sevincini en içten süslemelerle dile getirir.

Açlık-işsizlik-savaşlar-grevler, işkenceler kısaca baskı ve sömürü olduğu sürece, bunların dışa yansıtılmaması olanaksızdır. Soyut, inkarcı ve çıkarcı olmadığı sürece bunları her sanat dalı yansıtma zorunda olacaktır.

Sanatın siyasetten koparılamayacağı savunulurken sanat eserlerinin değerini, onun içinde geçen kaba politik kavramlarla ölçen; sekter ve biçimci anlayışlara prim verilemez. Doğru dürüst bir anlam ifade etmeyen, laf olsun diye adeta zoraki olarak yapılan bir sanatta aynı tarzda savunulamaz.

Bu yüzden şiirden de, kimsenin anlamadığı eski ve yabancı kavramlar kullanmak, veya onun tersi, herkes anlasın diye basit-ilkel kavramlar kullanılarak bir yere varılamaz. Çok gürleyip yağmayan bulut değil; ölçülü, biçimi öze uygun, sözü ve pratiği bir olan devrimci şiir geleneği işte bu asgari normlara kendini uyarlar.

Kapitalizm sanat ürünlerini tüketim metaları, sanatçıyı ve şairi ise açık pazar için çalışan ve ürünlerine karşı ilginin giderek azaldığı bir üretici durumuna getirdi. Toplumun özellikle kendisi için zararsız metaları tüketmeye zorladı. Bu durum sanatın topluma yabancılaşmasını ve giderek kapitalizme bir hizmetçi kapıcı olmasını getirdi.

Doğada herşey kendi zıttında yaratmıştır. Burjuva gerici sanata karşı proletarya ve tüm ezilenlerin kültürü ve sanatı da onlarla birlikte giderek gelişti. Devrimci sanatın üreticileri sanatçılar işte böylece çıktılar. Onlar, gelişen tüm teknik ve iletişim araçlarından yararlanarak sanatı taşıyıp, gelecek kuşaklara aktaranlardır.

Onlar, günüyle yetinmeyen, çok uzakları halktan önce gören; dağların arkasındaki ovaları anlatmasını bilendir. Onlar gelişen yenilenen ve hayata yanıt veren gelecek kuşakların temsilcisidir. Onlar, kısaca sınıflarına bir tanrı değil, yalnızca bazı şeyleri onlardan daha önce gören ve daha iyi aktarabilenlerdir.

Sanata ve özellikle de şiire olan ilgi giderek azalıyor yığınlarda. Okuma akşamları sanatçıları ve işçileri karşı karşıya getirir, onları karşılıklı etkiler. Bunun sonucu gerçekçi ve anlaşılır bir sanat ortaya çıkar. Bu yüzden böyle toplantılar düzenlenmek zorunludur.

Şimdiye kadar bir gelenek olmuş, hep tanınmış-ünlü yazarlarla-şairlerle söyleşiler yapılır. Bu gelenek eksiktir, yanlıştır. Bu yanlış geleneği yıkmak için, aramızda yetişen, çok fazla üne sahip olmayan; ama geleceğin umut tohumlarını eken kültür ve sanat emekçilerinin tanıtılmasına ağırlık verilmelidir.

H. Halis

ÇAĞRI

KADINLAR KAHVALTISINA KATILALIM!

28 Şubat Pazar günü saat 12.00'de kadınların düzenlediği kahvaltı ile 8 Mart Kadınlar Günü'nün doğuşu ve günümüzde kadın sorunu üzerine yapılacak olan sohbet toplantısına tüm kadınlar davetlidir.

OKUMA VE SOHBET TOPLANTISINA KATILALIM!

7 Mart Pazar günü saat 15.00'de Çağdaş Edebiyat ve Edebiyat Sanatı üzerine yazarlar ile bir söyleşi yapılacaktır. Bu söyleşide yazarlar kitaplarını da tanıtıp imzalayacaklar. Toplantıya Abdul Kadir Konuk ve Ali Arslan katılacak. Tüm edebiyat severler davetlidir.

TOPLANTILARIN YAPILACAĞI YER:
YILMAZ GÜNEY VAKFI DESTEK DERNEĞİ
Solingen Str. 1 / A 41 Duisburg 11
Tel.: 0203 / 54 87 23 Fax: 54 88 23

8 MART 93 ENTERNASYONAL KADINLAR GÜNÜ

8 Mart, uluslararası ezilen kadınların kurtuluşu için mücadelenin sembolüdür. ezilenlerin içinde en çok ezilenler emekçi kadınlardır. köleliğin çıkışından bu yana kadınlar toplumun en çok ezilen cinsi olmuştur. Üretim ilişkilerindeki ve toplumdaki değişikliklere rağmen; sömürünün olduğu her yerde bu eşitsizlik devam etmiştir.

Günümüzde kadın sorunu halen güncelliğini korumaktadır. Kadınlar için eşitlik, en ileri uygar ülkelerde bile kağıt üzerinde kalıyor. Halen bir dizi ülkede dayak cezası, zorunlu evlilik, akraba evliliği, başlık parası, mecburu kıyafet giydirme, cinselliğin kötürümleştirilmesi cinsel taciz v.b. baskılar en barbar bir şekilde sürüyor. En ileri kapitalist ülkelerde bile erkek egemenliği hakimdir. Kadınlar üzerindeki baskılar katmerlidir. Onlar işyerindeki patron baskısının yanında, bir de evdeki patron (koca-baba-kardeş)un baskısı altında eziliyorlar. Ulusundan, dilinden, dininden, renginden dolayı üçüncü bir baskı görmektedirler. Bu yüzden onlar her yerde toplumun en isyancı en ilerici öğesidirler.

Baskının olduğu yerde mücadele de vardır. Kürdistan'daki sömürgeci despotlara karşı, Afrika'da ırkçı şövenlere karşı, Türkiye'de faşist gericilere karşı, Avrupa'da uygar barbarlığa karşı emekçi kadınlar dişe diş direniyorlar. Çünkü ırkçılığa, şovenizme, faşizme, yabancı düşmanlığına, sömürüye ve cinsiyet köleliğine karşı direnmek, yaşamanın tek garantisidir.

Bugün Bona'da-Kürdistan'da- Gürcistan'da-Azarbeycan'da-Filistin'de süren savaşta kadınlara kitlesel tecavüzler uygulanıyor. Bunlar faşizmin-ırkçılığın ve barbarlığın emekçilere binlerce yıldır uyguladığı köhnemiş araçlarıdır.

Bu yıl 8 Mart'ı böylesi barbar koşullada kutluyoruz. Dünya'nın her yerinde faşizmin, ırkçılığın, pederşahiliğin, yeni sömürgeciliğin, dünyayı karları uğruna yeniden paylaşmaya hazırlığın yapıldığı bir ortamda kutluyoruz.

Ezilen kadınların görevi bu ortamda; yaşadığı her yerde ırkçılığa, şovenizme ve yabancı düşmanlığına, sömürü ve baskıya, işgal ve sömürgeciliğe, faşizme ve barbarlığa, pederşahiliğe ve erkek egemenliğine karşı kendisi gibi ezilen herkesle birlikte direnmektir.

Bugün bu direnişi göstermeyenler için yarın çok geç olacaktır. Ezilen kadınların kaybedecekleri bir şeyleri yoktur, ama kazanacakları çok şeyleri vardır. Geleceğin özgür-baskısız-sömürüsüz-dünyası kadınların kendi haklarını savunmalarına bağlıdır.

★ ***Emperyalizm, faşizm, erkek egemenliği, feodalizm, ırkçılık, şovenizm; hepsi barbarlıktır.***

★ *Tecavüz, cinsel baskı, sömürü, mutfak köleliği, inanç sömürüsü hepsi barbarlıktır.*

★ ***Baskının-sömürünün-eşitsizliğin olmadığı özgür bir dünya için birleşelim!***

★ *Yaşasın 8 Mart!*

★ ***Bıji 8. Avdarê!***

★ *Es lebe 8. März!*

Tüm özgürlük aşığı kadınlar, 6 Mart günü saat 12.00'de Duisburg Bahnhof'unun önünde buluşup 8 Mart yürüyüşüne katılalım!

(8 Mart 1993 için yazılıp dağıtılan derneğimizin bildirisidir.)

8. MÄRZ 1993 INTERNATIONALER FRAUENTAG

Der 8. März, internationaler Frauentag, symbolisiert den Kampf für die Befreiung der unterdrückten Frauen. Die Unterdrücktesten aller Unterdrückten sind die werktätigen Frauen. Sie sind nicht nur versklavt, sondern auch das unterdrückteste Geschlecht der Gesellschaft. Trotz vieler Veränderungen in der Produktion und Gesellschaft bleibt die Ungleichheit bestehen, denn überall, wo es Ausbeutung gibt, gibt es auch keine Gleichberechtigung.

Das Frauenproblem zeigt uns auch heute noch seine Aktualität. Die Gleichberechtigung der Frau ist nur auf dem Papier zu finden, selbst in den "zivilisiertesten" Staaten. In einer Reihe von verschiedenen Nationen existiert heute noch die Prügelstrafe, apodiktische Heiraten, das Heiraten aus der Verwandtschaft, Mitgift, Kleidungsvorschriften, die Verelendung des Geschlechts, Vergewaltigungen; und sie nehmen auf einer barbarischen Art und Weise dramatisch zu. Selbst in den modernsten kapitalistischen Staaten existiert die Männersouveränität.

Die Unterdrückung der Frau ist vielfach. Es ist nicht nur der Vorgesetzte am Arbeitsplatz, der sie unterdrückt, sondern auch der Vorgesetzte zuhause (Ehemann-Bruder-Vater), der sie sexuell unterdrückt Wegen ihrer Nationalität, Sprache, Religion und Hautfarbe muß sie zusätlich auch noch eine dritte Unterdrückung erleiden. Und devswegen lehnt sich die Frau in jeder Gesellschaft am meisten auf.

Überall dort, wo es Unterdrückung gibt, gibt es auch einen Kampf. Gegen die kolonisierten Despoten in Kurdistan, gegen die rassistischen Chauvinisten in Afrika und gegen die faschistischen Reaktionäre in der Türkei leistet die werktätige Frau Widerstand. Die einzige Garantie des Lebens ist, gegen Rassismus, Chauvinismus, Faschismus, Fremdenfeindlichkeit, Ausbeutung und gegend die geschlechtliche Versklavung Widerstand zu leisten.

Die Kriege, die in Bosnien-Herzegowina, in Kurdistan, in Georgien, in Aserbaidschan und in Palästina geführt werden, sind Ursachen für gesamte Übergriffe gegen Frauen. Diese widerlichen Ereignisse stehen für die Mittel der Rache. Diese sind die Mittel, die der Faschismus, Rassismus und die Barbarei seit tausenden von Jahren gegen die Werktätigen anordnet.

Den 8. März werden wir trotz derartiger barbarischer Vorraussetzung feiern. Wir werden ihn in einer Welt feiern, in der es den Faschismus, den Rasismus, das Patriarchat und die moderne Ausbeutung gibt, in einer Welt, die von neuem versucht wird, des Profits wegen, aufgeteilt zu werden.

Die Aufgabe der unterdrückten Frau besteht darin, selbst unter diesen Gegebenheiten, überall in ihrem Leben gegen Rassismus, Chauvinismus und Fremdenfeindlichkeit, Ausbeutung und Unterdrückung, Okkupation und Kolonisierung, Faschismus und Barbarei, Partiarchat und Männersouveränität, zusammen mit jedem, der auch unterdrückt wird, Widerstand zu leisten.

Für alle, die heute keinen Widerstand leisten, wird es morgen bereits zu spät werden. Die unterdrückten Frauen haben nichts zu verlieren, sie haben nur vieles zu gewinnen. Die zukünftige Welt mit Freiheit-ohne Unterdrückung-ohne Ausbeutung ist abhängig vom Befreiungskamf der Frau.

★ ***Imperialismus, Faschismus, Männersovurenänität, Feudalismus, Rassismus, Chauvinismus sind Barbareien.***

★ *Übergriffe, sexuelle Unterdrückung, Ausbeutung, Versklavung in der Küche, religiöse Ausbeutungen sin Barbareien.*

★ ***Laßt uns für eine Welt vereinen, in der es keine Unterdrückung, Ausbeutung und keine Ungleichheit gibt; für eine freiheitliche Welt.***

★ *Es lebe der 8. März!*

★ ***Yaşasın 8 Mart!***

★ *Biji 8. Adare!*

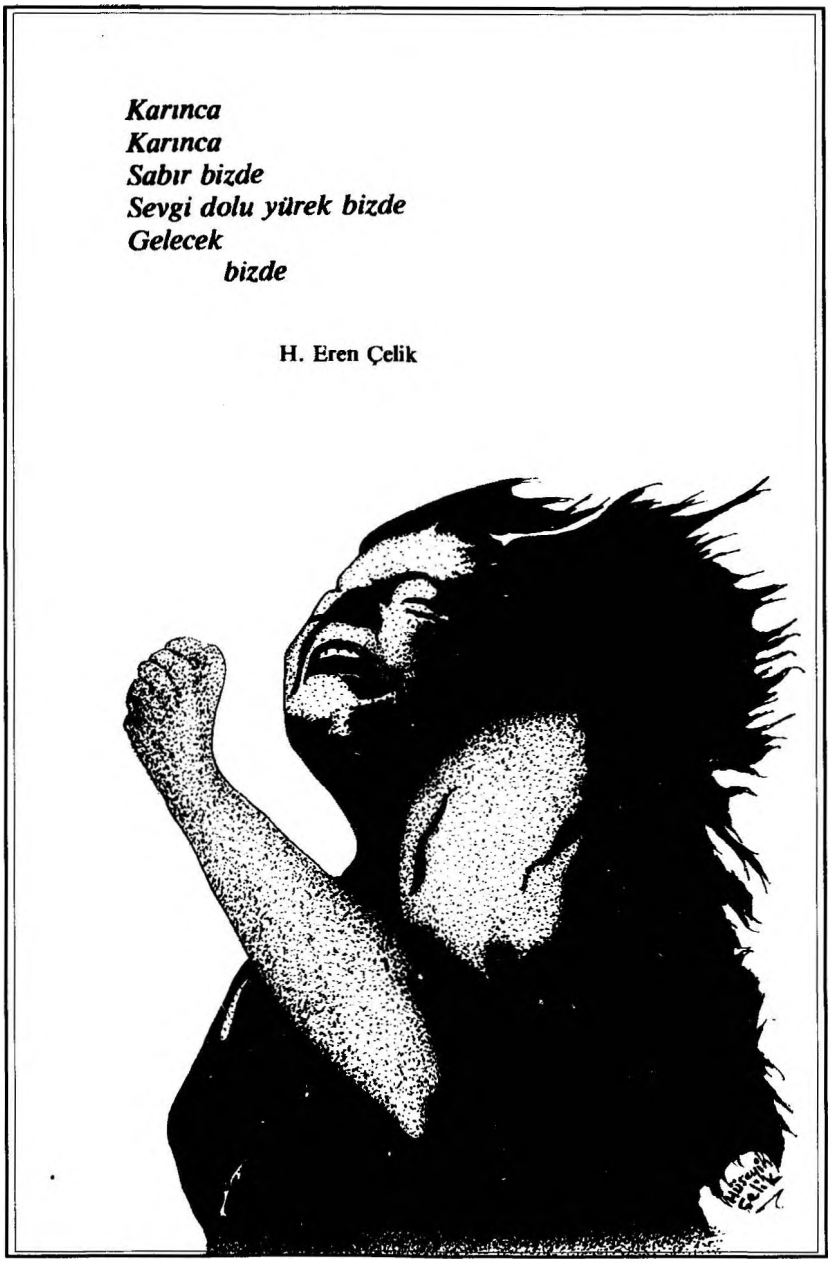
Alle Frauen, die für ihre Unabhängigkeit kämpfen-Laßt uns am 6. März um 10 Uhr vor dem Bahnhof treffen und den 8. März mit einer Demo unterstützen.

Förderverein der Yılmaz Güney e.V.
Gemeinnütziger Verein
Solingerstr. 1a 4100 Duisburg 11 Tel.: 0203/54 87 23
Fax.: 02 03/ 54 88 23

8 MART'IN ANLAMI VE ÖNEMİ

8 Mart Enternasyonal Emekçi Kadınlar günüdür.

Bu gün, enternasyonal proletaryanın kadın önderlerinden clara Zetkin'in 1908 yılında Amerikalı terkstil işçisi kadınların mücadelesinden esinlenip önermesiyle, 1910 yılında II. Enternasyonal Kadınlar Konferansı tarafından ilan edilmişti. Clara Zetkin ve diğer sosyalist kadınların çabaları ile, 8 Mart o günden bu yana tüm dünyadaki emekçi kadınların sömürüye, cinsel baskıya, sosyal baskıya emperyalist gerici savaşlara karşı; özgürlük devrim ve sosyalizm için mücadele ve dayanışma günü olarak kutlanmaktadır.

1910 yılından bu yana milyonlarca emekçi kadın emperyalizme ve her türden gericiliğe karşı, emekçi erkek sınıf kardeşleriyle birlikte omuz omuza mücadele edip devrim hareketlerine katılmışlardır. Kadınların katılmadığı hiçbir toplumsal altüst oluş bugüne kadar olmamıştır. Onlar, tüm devrimlerde en önde savaşmışlardır. 1917 Büyük Ekim Devrimi, 1949 Çin Demokratik Devrimi, Vietnam Ulusal Kurtuluş Devrimi buna birer örnektir.

Kadının ezilmişliği ve köleleşmesi özel mülkiyet ve işbölümü ile başladı. Bu yüzden emekçi kadınlar özel mülkiyeti ve sınıfları yeniden kaldırmak için mücadele etmelidirler. Çünkü sınıflar ve özel mülkiyet kadını sömürü aracı ve cinsel nesne haline getirmiştir.

Bugün en uygar ve en modern emperyalist ülkelerde bile kadının bu durumu sürmektedir. Tüm "Demokrasi" ve "adil düzen" çığlıklarına rağmen, kadınların yasal toplumsal hak eşitlikleri bile yoktur. Burjuva demokrasinin olduğu en ileri kapitalist ülkelerde bile kadınlar evde erkeğin, dışarda kapitalistin aşağılanan, sömürülen kölesi durumundadırlar.

Çalışma alanında kadınlar, evde ücretsiz işçi, fabrikada ucuz işgücüdür. Evde bunaltıcı mutfak-çocuk ve temizlik işlerinden ezilen kadın, işyerinden işini kaybetme korkusuyla cinsel taciz altında yaşarlar. Bütün bunların yanısıra bir de milliyetinden, renginden ve dininden dolayı üçüncü bir ulusal baskı altında yaşayan milyonlarca kadın vardır.

Cinsler arasında kadınlar, genelde erkeğin cinsel ihtiyacını gören bir nesne haline getirilmiştir. Burjuvazi onları bir süs bebeği ve zevk

aracı yapmıştır. Kendi aşırı karları için "fuhuş ve porno sanayisi" yaratıp, onları resmen meta gibi pazara çıkarmıştır. Bu durum kadını giderek aşağılandırmış ve bazı yasalarla da temellendirmiştir. Örneğin genelevlerin işletilmesi, Türkiye'de fahişelere tecavüze indirimli ceza verilmesi, başkasıyla yakalanan evli kadınların vesikalı fahişe yapılması gibi.

Bugün süren gerici savaşlarda kadınlar en aşağılık ve iğrenç muamelelere maruz kalmaktadır. K. Kürdistan, Bosna-Hersek, Peru, Somali ve daha bir dizi ülkede işgalci ve faşist güçler kadınlara kitlesel tecavüzlerde bulunmaktadırlar. Şiddet ve zorbalıklar sonucu yüzlerce kadın intihara sürüklenmiştir. Devrimcilerin tutuklanması sırasında T. Kuzey Kürdistan başta olmak üzere; en barbar işkencelere maruz kalmakta, cinsellikleri tehdit ve baskı unsuru yapılmaktadır.

İçinde yaşadığımız emperyalist ülkelerde ve Almanya'da bugün iç faşistleşmeye paralel olarak ırkçılmık ve cinsiyetçilik giderek artıyor. Aşırı kar ve yeni etki alanları amacı için; krizlerin yükü yabancıların sırtına yükleniyor. Bu alanda yabancı kadınlar cinsiyet baskısının yanısıra ırkçı-şöven saldırılara da maruz kalmaktadır. Kendisi ve çocukları hergün sokakta, tramvayda, yabancılar dairelerinde aşağılanmakta, horlanmaktadır.

Kadını aşağılayan ve cinsel bir meta haline getiren, tüm toplumsal yaşamda onu ikinci-üçüncü konuma düşüren, erkek egemenliğini yaratan burjuva-kapitalist eşitsizlikler sistemidir. Tüm ezilen emekçi kadınlar bu sistemi yıkmadan gerçek eşitliğe hiçbir zaman ulaşamazlar. Kadınların keni kurtuluşları kendi ellerinde olmak zorundadır. Hiçbir kimse kendi eliyle başkalarının hakkını dağıtmamalıdır.

Kadının ezilmişliğinin ve tüm eşitsizliklerin altında sömürücü burjuva-gerici sınıfları değilde, genelde tüm erkeklerin görülmesi anlayışı bir burjuva anlayışıdır. Bu anlayış ezilmişliğin gerçek nedenini gözlerden gizlemektir. Ama bu anlayış bugün esas tehlikeli anlayış değildir. Bugün devrimci çevrelerde bile hakimiyetini önemli oranda sürdüren egemen erkek şövenizmidir. Bu ideoloji sınıflı toplumda özel mülkiyetle birlikte çıkan ve bugün erkek ve kadın emekçilerin birlikte baskı ve sömürüye karşı mücadele etmesinin önünde engel teşkil eden en büyük etkidir.

Bu yüzden, kadını köleleştiren, eşitlik ve özgürlük mücadelesinde kendisini engelleyen her türlü pederşahi ve feodal değer yargıları yok edilmelidir. Evinde eşitlik ve özgürlük yaratamıyan birisinin gerçek sosyal yaşantıda bunun için savaştığı, samimiyetten uzaktır. Emekçi kadınlar dişe diş mücadele ederek kendi haklarını almasını öğrenmelidirler.

★Hak verilmez alınır, yoksa köle kalınır.

★ Yaşasın 8 Mart Enternasyonal Emekçi Kadınlar Günü!

★ Yaşasın Kadın ve Erkek emekçilerin birlikte mücadelesi!

★ Kadınlar üzerindeki her türlü baskıya ve erkek egemen anlayışlara son!

★ Yaşasın emekçi kadınların enternasyonal dayanışması

Şubat 1993 **Eda Güneş**

YILMAZ GÜNEY'İN ESERLERİNİ YAŞATALIM

Onu sevmek; kitaplarını, filmlerini, siyasi düşüncelerini ve devrimci kişiliğini koruyup savunmakla mümkündür. Bu amaçla derneğimizden, onun eserlerini alıp dağıtın. Çıkarcı ve fırsatçı videocu ve yayın evlerini vs. haksız yere kazanç sahibi yapmayın. Elimizde bulunan Yılmaz'ın eserlerinin listesi ve fiyatları aşağıdadır.

KİTAPLAR

Siyasi Yazılar 1-2-3	10,-
Oğluma Hikayeler	6,-
Sanık	9,-
Salpa	8,-
Hücrem	9,-
Boynu Bükük Öldüler	14,-
Soba-Pencere Camı	10,-
Gençlik Öyküleri	5,-
Yunan Bıçağı	5,-
Halkın Sanatçısı-Halkın Savaşçısı	5,-
Y. Güney Efsanesi	15,-
Bütün Filmleriyle Y. G.	10,-
Arkadaşım Y. Güney	7,-
Yılmaz G. Türküsü kaset	7,-
Dost Y. Güney	7,-
Posterler	3,-
Kartposttalar	1.5,-

FİLMLERİ

Yol	15,-
Umut	15,-
Sürü	15,-
Umutsuzlar	15,-
Endişe	15,-
Acı	15,-
Ağıt	15,-
Zavallılar	15,-
Arkadaş	15,-
Duvar	15,-
İbret	15,-
Belgesel	15,-

Çıkacak Olanlar:

Düşman	20,-
Birgün Yılmazla	20,-
91 Büyük Geceleri	30,-
Yılmaz'ın Sesinde Kaset	10,-

DAYANIŞMA GÜCÜMÜZDÜR

Yılmaz'ı yaşatmak maddi ve manevi destek ister. Onu yaşatmak birlik ve dayanışma ister. Yılmaz halkı için, çok şeyler yaptı. Onun halkı ve dostları da onun yaşatılması için bir şeyler yapmaya çalışıyorlar. Sizde gelin onların arasına katılın. Yılmaz'ı yaşatma kampanyasına omuz verin. Şimdiye kadar sesimize kulak veren bazı Yılmaz Güney dostları şunlardır.

H. Çoban	500	Gulden	Hollanda
H. Halis	50	Şiir Kitabı	Duisburg
E. Yıldırım	20	Şiir Kitabı	Düsseldorf
H. Çelik	15	Şiir Kitabı	Bonn
Ozan Şahturna	10	Müzik Kasedi	Berlin
Barış Kitabevi	50	Y.G. Posteri	Duisburg
E. A.göz	15	Şiir Kitabı	Herford

KÜLTÜREL ETKİNLİKLER TAKVİMİ

6 Mart 93 Cumartesi saat 12.00'de Duisburg Bahnhofta 8 Mart Kadınlar Günü yürüyüşü ve kadın sorunu üzerine toplantı

6 Mart 93 Cumartesi saat 18.00'de HH Audi-Max Halle'de Newroz

7 Mart 93 Pazar saat 12.00'de Du. Y. Güney Vakfı D. Derneği'nde Kürtçe Dil Kursu

7 Mart 93 Pazar saat 15.00'de Çağdaş Edebiyat üzerine söyleşi Y. Güney Vakfı D. Derneği

13 Mart 93 Cumartesi VHS Köln saat 17.00'de Özgür Sahne Tiyatrosu Kardeş Payı Oyunu

14 Mart 93 Pazar saat 14.00 Köln... İp Şenliği

16 Mart 93 Salı saat 16.00 Bonn... Kürdistanlı kadın ve çocuk yürüyüşü

13-20 Mart 93 Duisburg'da Kürdistan informasyon haftası 20 Mart saat 17.00'de meşaleli yürüyüş

19-27 Mart 93 Duisburg-Hamburg-Berlin-Stuttgart-Köln-Nürnberg Kürdistan UKM ile dayanışma haftası ve informasyon stantları ve toplantıları

20 Mart 93 Cumartesi saat 18.00'de Köln Sporthalle'de Newroz

21 Mart 93 Pazar saat 15.00'de Duisburg Klöckner Str. 48'de Özgür Sahne Tiyatrosu Kardeş Payı Oyunu

28 Mart 93 Pazar saat 14.00 Köln Sporthalle'de Newroz

1 Nisan 93 Perşembe günü Paris'te Y. Güney'in 56. Doğum Yıldönümünün anılması.

4 Nisan 93 Çağdaş Tiyatro ve tiyatro sanatı üzerine Tiyatro yönetmenleri ile Y. Güney Vakfı D. Derneği'nde söyleşi

10 Nisan 93 Cumartesi saat 18.00 Nürnberg'te Newroz

30 Nisan 93 Cuma saat 18.00 Berlin'de Yeni Dünya İçin dergisi kültür şenliği

1 Mayıs 93 Cumartesi saat 11.00 Berlin 1 Mayıs işçi yürüyüşü

2 Mayıs 93 Pazar saat 14.00'de Duisburg Klöckner Str. 48'de Yeni Dünya Kültür Şenliği

25 Haziran 93 Cuma saat 17.00 Duisburg Marxloh Jugendzentrum'da Enternasyonal Gençlik Gecesi

SOSYAL FAALİYETLER PROGRAMI
PROGRAMM DER SOSIAL AKTIVITÄTEN

1- Her çarşamba saat 16.30'da Saz Kursları
Jeden Mittwoch um 16.30 Uhr Saz Kurse

2- Her cuma saat 15.00'de Halk Müziği Kursu
Jeden Freitag um 15.00 Uhr Volksmusik Kurse

3- Her cuma saat 17.00'de Folklor Kursları
Jeden Freitag um 17.00 uhr Folklore Kurse

4- Her ayın 1. ve 3. pazarı saat 12.00'de Kürtçe Dil Kursu
Am 1. und 3. Sonntag jeden Monats, um 12.00 Uhr Kurdische Sprach Kurse

5- Her ayın 2. pazarında saat 12.00'de Gençlik eğitim ve sohbet forumları
Am 2. Sonntag jeden Monats um 12.00 Uhr, jugenderziehung und Unterhaltungsforum

6- Her ayın 4. pazar gününde saat 12.00'de Eğitim ve Sohbet biçiminde Kadın kahvaltıları
Am 4. Sonntag jeden Monats um 12.00 Uhr Frauenfrühstück mit
Erziehung und Unterhaltung

7- Her ayın 1. pazar günü saat 15.00'de yazarlar, şairler, yönetmenlerle kültür ve sanat sorunları üzerine söyleşiler
Am 1. Sonntag jeden Monats um 15.00 Uhr Unterhaltungen mit Autoren, Dichternund Regisseuren über kultur und Kunst

8- 21 Mart DU Klöckner Str. 48'de saat 15.00'de Orhan Kemal'in
Kardeş Payı Tiyatro Oyunu
Am. 21. März in Duisburg in der Klöckner Str. 48 um 15.00 Uhr ein Theaterstück des "Özgür Sahne" Freie Bühne Theaters

10- 1-2 Nisan Y. Güney'in 56. doğum yıldönümünde anıtının başında anma ve Paris Kürt Enstitüsü'nde toplantı
Am 1. und 2. April eine Gedenkveranstaltung an Y. Güneys Grabmale aus Paris. Danach eine Veranstaltung im Kurdischen Institud in Paris

11- 25 Haziran Cuma günü saat 16.00'da DU Marxloh jugendzentrum'da
Enternasyonal Gençlik Gecesi
Am 25. Juni Freitag um 16.00 Uhr im Jugendzentrum Du Marxloh findet ein
Internationaler Jugend Abend

12- 4 Temmuz saat 15.00'de altı aylık dernek çalışmalarının herkese açık tanıtılması
Am 4. Juli um 15.00 Uhr findet eine Offene Diskussion statt über sechs Monatige Vereinstätigkeiten.

Förderverein der Yılmaz Güney Stiftung e.V. Gemeinnutziges Verein Solinger Str. 1 / A 41 Duisburg 11
Tel.: 0203 / 54 87 23 Fax: 0203 / 54 88 23

Kamuoyuna açıklama
HÜRRİYET VE TEMPO GAZETELERİNE TEKZİPTİR

08.01.1993 tarihli Hürriyet gazetesi ve Tempo dergisinin yurtiçi ve yurtdışı baskılarında yayınlanan "Yılmaz Güney, karısı aldatınca kahrından öldü" başlıklı "haber" nitelikli yazılarında, Biz Yılmaz Güney Vakfı Destek Derneği ve Fatoş Güney şahsında gerçeğe uymayan açıklamalarda bulunulmuştur.

Biz Yılmaz Güney Vakfı Destek Derneği olarak; bu doğru olmayan ve asılsız bir kaynağa dayanan haberi kamuoyunu yalan-yanlış bilgilendirdiğinden dolayı Hürriyet gazetesi ve Tempo dergisi nezdinde tekzip ediyoruz.

Bu söz konusu haberin "Yılmaz Güney Geceleri" bölümünde, doğrudan derneğimizi ilgilendiren bazı asılsız suçlamalarda bulunuluyor. Çünkü, bahsedilen geceleri yurtdışında derneğimiz düzenledi. Bu yüzden, kamuoyuna yanlış aksettirilen, bazı açıklamalarda bulunmak zorundayız. Fatoş Güney'in bu gecelerden elde edilen parayla kendisine Paris'te bir ev aldığı doğru değildir.

a- Bu geceler yapılmadan önce F. Güney Paris'teki evini satın almıştı.

b- Gecelerden kalan ve Yılmaz Güney Vakfına gönderilen paralar, ikinci genel kurulumuzdan bir ay önce Türkiye'ye havale edilmiş olup, Vakıflar Bankası Yılmaz Güney Vakfı hesabında kayıtlıdır.

c- 16 Ocak 1993 tarihli "Özgür Gündem" gazetesindeki Abdullah Öcalan'ın açıklaması böyle bir haberin uydurma olduğunu doğruluyor. Bu suçlamalar yukarıdaki gerçeklerden dolayı asılsızdır.

Haberin diğer bir yönü ise Fatoş Güney'in şahsıyla ilgilidir. Bu konuda, suçlamalar kimler tarafından yapılırsa yapılsın bu gibi spekülasyonlar ispatlanmadığı müddetçe kamuoyuna yanıltmaya yarar. F. Güney'in kişisel yaşantısıyla ilgili iddialar ne kimseyi ilgilendirir ne de bu konuda kimsenin bir şey söylemeye hakkı vardır. Ama bu iddialar, derneğimiz ve Vakıf hakkında kamuoyunda güvensizlik yaratılarak çalışmalarımız engellenmek istenmektedir.

Sonuç olarak Derneğimiz;

Apo'nun iddiası: Yılmaz Güney karısı aldatınca kahrından öldü

PKK'nın lideri Abdullah Öcalan'ın , yazar Yalçın Küçük'le yaptığı söyleşide, Fatoş Güney'i, eşi Yılmaz Güney'i aldatmakla suçladığını ve Yılmaz Güney'in kahrından öldüğünü söylediği belirtildi. Nedeni , eşi Fatoş Güney'in, Paris Kürt Enstitüsü Başkanı Kendal Nezan'la kurduğu ilişki. Apo, Güney'in bu ilişkiden haberdar olduğunu, üstelik Nezan'ın iyi dostu olduğunu belirtiyor. Öcalan'a göre Yılmaz Güney bu durumu hiçbir zaman kendine yedirememiş. Fatoş Güney'le Kendal Nezan'ın ilişkisi, aslında yakın çevreleri tarafından bilinmeyen bir şey değildi. Muhalif Kürt grupları, Nezan'ın aynı zamanda Madam Mitterrand'la da ilişkisi olduğunu, Fransa'nın "first lady"sinin Kürtlere karşı duyduğu sıcak ilginin bu ilişkiden kaynaklandığını söylüyorlardı. Kürtler de onun bu ilişkini karşılıksız bırakmamış olmak için "Mitterran Teyze" anlamına gelen "Kalliye Mitterrand" diye çağırıyorlardı. Ne var ki, Madam Mitterrand Kendal Nezan ilişkisinin üzerine eklenen Nezan Fatoş Güney ilişkisi, son bir yıldır ayyuka çıktı. Fatoş Güney'in "Yılmaz Güney Geceleri"nde toplanan paraları, Yılmaz'ın anısını yaşatmak için kullanılmak yerine, Paris'te bir ev satın almak için kullandığı ve bu evde Kendal Nezan'la birlikte yaşadığı da, bu iddiayı kuvvetlendiren konular arasında. Fatoş Güney ise bu iddialar için önemsenecek bir tavır takınmazsak, "Ben de duyuyorum, hakkımızda bu tür dedikodular varmış" diyor.

MADAM MITTERRAND İLE Madam Mitterrand, Kendal Nezan ve Fatoş Güney, insan haklarıyla ilgili toplantılardan birinde. Muhalif Kürt grupları, Madam Mitterrand'ın da Nezan'la ilişkisi olduğunu, Madam'ın Kürtlere bu yüzden ilgi duyduğunu açıklamışlardı.

Y. Güney Vakfı, F. Güney ve Derneğimiz şahsında Yılmaz Güney'e yönelecek her türlü saldırılara bundan sonra daha aktif tavır takınacak ve gerekli yasal işlemlere de başvuracağını duyurur. Bu konuda Yılmaz Güney'in tüm gerçek dostlarını bizimle birlikte dayanışmaya çağırıyoruz.

Duisburg, 18.01.1993
Yönetim Kurulu

YILMAZ GÜNEY, FATOŞ GÜNEY VE VAKIF TARTIŞMALARI ÜZERİNE BİR TAVIR

Bilindiği gibi 8 Ocak tarihli Hürriyet ve Tempo gazetelerinden "Yılmaz Güney, karısı aldatınca kahrından öldü" başlıklı bir karalama niteliğinde yazı yayınlandı. Bu yazı ilk önce Y. Küçük ve A.Öcalan'a dayandırılmaya çalışıldı. Daha sonra bu "haberin" aslının yoruma ve devlet kaynaklarına dayandığı ortaya çıktı.

Derneğimiz bu iddialara karşı

18 Ocak'ta kamuoyuna bir açıklamada bulundu. Bu açıklamada bazı yanlış ve eksik yorumlara yol açabilen cümlelere yer verildi. Bu yanlışlarımıza karşı bazı haklı eleştiriler geldi. Şimdi öncelikle bu yanlışları düzeltelim.

Bu, sözkonusu açıklamada ayırımsız olarak, tartışılan 91 büyük gecelerinin sorumluluğu üstleniyor. Oysa O, gecelerde yeni yönetim kurulumuzun hiçbir direkt sorumluluk payı yoktur. O gecelerde Y. Güney'in devrimci mirası ile ilişkisi hiç olmayan gelişmelerde oldu. Örneğin gecelerde parasal yönün öne alınması, gerçekten Y. Güney'i savunmayan birçok tükenmiş yoz sanatçının çağrılması, Yılmaz'ın siyasi düşüncelerinin hiçbir propagandasının yapılmaması, destek adıyla yiyecek-tişort satılıp vakfın kasasına 5 fenik verilmemesi vb.

Biz yeni Yönetim Kurulu olarak bu gibi olumsuz, Yılmaz Güney'in devrimci kişiliğine ters düşen gelişmeleri desteklemiyoruz. Bunlarla hiçbir ilişkimiz yoktur. Bizler yanlızca derneğimiz tarafından yapıldığı için, orada alınan paralarla Fatoş Güney'in kendisine ev almadığını bildiğimizi söylüyoruz.

İkinci bir konu olarak, Fatoş'a getirilen kişisel suçlamalara tavır takınırken "Kimler tarafından yapılırsa yapılsın, bu gibi spekülasyonlar ispatlanmadığı müddetçe kamuoyunu yanıltmaya yarar" demiştik. Böylesi bir tavır yanlıştır. Bu cümle, ispatlanması koşullarında Fatoş'un kişisel yaşantısının bizi ilgilendirdiği izlenimini veriyor.

Oysa bizim genelde böyle bir anlayışımız yoktur. Kimsenin kişisel yaşantısı bizi bağlamaz ve ilgilendirmez Biz feodal namus anlayışlarını paylaşmıyoruz, bizi ilgilendiren kişilerin düşünceleridir. Biz sözkonusu pasajda iki fikri birleştirdiğimiz için, böyle bir hataya düştük. Vakıf parasıyla ev alma ve kişisel sorun yanyana getirildiğinden böyle bir yanlışlık çıkıyor. Gerçi bir alt paragraftan "Fatoş Güney'in özel yaşantısının kimseyi ilgilendirmediği" anlatılıyor. Buna rağmen "ispatlanma" kavramı yanlıştır, genelleştirilmemelidir.

Ayrıca Y. Küçük'ün bu tartışmaları başka alanlara kaydırması, dolaylı yolla sürdürmesini de yadırgıyoruz. Vivet "hanımla" "Fatoş Hanım'ı" karşı karşıya koyarak, açık bir tarzda Fatoş Güney'i eleştirmiyor. Barzani konusunda (eğer bu haber doğruysa) Y. Küçük haklıdır. Ama bu tartışmadan sonra, neden bunları açıklıyor. Biz böylesi yöntemleri eleştiriyoruz. Açık-net ispatlı ve zamanında yapılan eleştiriler yanlışlara karşı savaşmada doğru yöntem olmalıdır. Aksisi tartışmayı amacından saptırır.

Duisburg 01.02.93
Yılmaz Güney Vakfı d.d. Y.K.

Orhan Kemal

Öykücü, romancı, oyun yazarı. 1914 yılında Ceyhan'da doğdu. Asıl adı Mehmet Raşit Öğütçü'dür. Babasının Suriye'de yaşamak zorunda kalması nedeni ile öğrenimini tamamlayamadı. Antakya, Hama ve Beyrut'ta matbaa işçiliği yaptı. Ülkeye dönüşünden sonra, pamuk fabrikalarında işçilik, dokumacılık, katiplik yaptı. Askerliğinin bitimine yakın 5 yıl ceza aldığı Cezaevinde kişiliğini ortaya çıkaracak yapıtları okuma olanağı bulabilen Orhan Kemal, Bursa cezaevinde ünlü şair Nazım Hikmet ile tanıştı, onun edebiyat, dil ve düşün alanındaki bilgi ve deneylerinden yararlandı. 1945'te cezaevinden çıktıktan sonra Adana'da çeşitli işlerde çalıştı. 1950 yılında İstanbul'a göçtü. Öykü, roman, oyun ve senaryo türlerinde yapıtlar veriyor, gene de yaşamını sürdürmekte güçlük çekiyordu. Grev adlı öyküsü nedeniyle 1956'da, *hücre çalışması yaptığı savıyla 1966'da tutuklanarak yargılandı*, sonuçta beraat etti.

1967'de önemli bir kalp hastalığı geçirdi. Aynı hastalık nedeniyle çağrılı olarak gittiği Sofya'da 2 Haziran 1970 tarihinde öldü.

"Eğer biz namuslu kişilersek ve eğer Orhan Kemal'in sanatına şimdiye kadar ilgi duymamışsak ödevimizi yapmamış demektir.

Yaşamasının sonuna yılını hapiste geçirmiş bir sosyalist gerçekçi yazara toplumun bugüne kadar duyarsız olmayışı ancak toplumun kusuru olarak ortaya çıkar.

Oysa yazar yalnız inancının adamı olmaktan öteye gitmeyi, çağımızın insanı olmayı coktan, hatta bizler uykudayken başarmıştır.

Bir ülkede insanları birbirine Orhan Kemal gibi yazarların varlığı yaklaştırır.

Bütün bu göz çıkaran gerçeklere rağmen *biz vurdumduymazlık rekorunu dünya çapında kırdık. Halkı tanıdı diye yadsıdık, halkı sevdi sevdirdi diye içeri tıktık onu.* Bir çıkar da "Ben yoktum o işte, bana ne derse kendisine söylenecek iki laf vardır: "Bütün bu sanatçıları yalnız yargıçlar mahkum etmez. Susanların hepsi bu işin vebali altındadır."

Asaf ÇİYİLTEPE
Tiyatro Yönetmeni

Orhan Kemal'e ilişkin...

"Orhan Kemal, romanlarıyla edebiyat dünyamıza soluk getirmiş gerçekçi yazarlarımızdandır. Küçük insanların, nesnel, kusursuz, renkli bir biçimde toplumsal yoksulluğunu ekonomik düzensizliğinin getirdiği korkunç yıkımları ayrıntılı veren usta yazarlarımızdandır. Romanları kadar *hikayeleri de önem taşır.* Ve yeni hikayeciliğimizin öncüleri arasında yer alır. Orhan Kemal'in kişilerinde her şey vardır; karakterler canlıdır. Dünya üstünde yaşayan insanların acı ve tatlı serüvenlerini psikolojik yönleriyle verir. Roman ya da hikaye planlarına bağlanmış katkısız ve çekici görüntüler koyar ortaya. Yazarlığını, roman ve hikayelerle önce *ikiye bölmüş kişi, sonra sahne eserleriyle kesin olarak üçe ayırması... O'nun yeni bir* yönünü tanıtıyor bize.

Hayati ASILYAZICI
Tiyatro Eleştirmeni

"Özellikle 1946'lardan sonra Orhan Kemal öyküsü, sermayenin büyüme oranının hızlanmasına koşut olarak emekçinin bilinçlenme sürecinin ilk aşamalarına girdiği dönemin özellikleriyle bütünleşmiştir. Bu nedenle bir eli tarımda, *bir eli endüstride olan kapitalizmin dişli çarklarına egemen kişilerle (patron, ... yandaşları, ... sınıf değiştirme tutkusuna* kapılmış orta tabaka adamları) tarım ve endüstri işçileri karşımıza çıkarlar. Çocuklar, kadınlar, yaşlılar, satılmışlar, namuslular, sarı işçiler, hastalar Orhan Kemal öyküsünün yaşayan kişileridir. Kişilerin durumunu toplumsal koşulların yol açtığı olgular belirler. Doğrudan işçi *sınıfından kişilerin özne durumunda oldukları olaylara dayanan öykülerde* çoğunluk bu olguların açmazına düşmüştür.

Şükran KURDAKUL
Şair ve Öykücü

Kırdan kente göç olgusu ve "Kardeş Payı"

Kırk yılı aşkın bir süreden beri, ülkemizde kırsal yerleşim alanlarından kentlere büyük bir göç yaşanmaktadır. Türkiye somutunda bu göçün belirleyici nedeni ekonomik çarpıklıktır.

İşte bugün bile aktüelliğini sürdüren bu göç olgusu 1957'de Orhan Kemal'in Kardeş Payı adlı oyununa konu olmuş; köyden kente göçedenlerin büyük kentte karşılaştığı bir dizi zorluk, hiç abartılmaksızın, bütün çıplaklığı ile gözler önüne serilmiştir.

Orhan Kemal; bu eserinde, köylerden yeni gelenlerin; *hemşerilik, akrabalık adına nasıl köylü kurnazlığı ile soyulduklarını, nasıl* sömürüldüklerini anlatır.

Köyden yeni gelen ve iş hayatını, işçilik hayatını tanımayan; köylülükten proleterliğe geçmenin sancılarını bir bütün *olarak yaşayan insanların, aracı kişiler tarafından feodal ilişkiler kullanılarak* kandırılması; bu yeni "kentlilerin" yemeğinden barınağına kadar tüm *ihtiyaçları karşılanıyormuş gibi gösterilerek, onların, iliklerine kadar* sömürülmesi çarpıcı bir tarzla anlatılmaktadır.

Bu insanlarla, bilinçli işçiler arasındaki farklılığın süreç içinde ortadan kalkmasına olanak sağlayan çelişkilerin sertleşmesi ve bu çelişkilerin *çözülmesi oyunun merkezinde durmaktadır.*

Ayrıca Orhan Kemal, oyunda, kadın ve kadının toplumdaki yerini birkaç yönüyle işlemiş; kadınların kendi ekonomik özgürlüklerine kavuşmaları sonucu, nasıl farklılaştıklarını, nasıl bilinçlendiklerini ve *hatta nasıl önder duruma gelebileceklerini de örneklemiştir.*

Kardeş Payı oyunu, kırdan kente göç bağlamında, yoksul köylünün şehir *proleterine dönüşümünü; feodal ilişkilerin yıkılıp çelişkilerin artık kapitalist ilişkilere* yerini bırakması olgusunu anlatan çarpıcı bir oyundur.

Amatör tiyatro ve Özgür Sahne...

Tiyatro'nun da, bütün diğer sanat dallarında olduğu gibi, toplumsal yapının yansıtılması, çelişkilerin ve çözümlerinin ortaya konması gibi bir yükümlülüğü vardır. Bu önemli işlevini yerine getirebilmesi için tiyatronun geniş kitleler içerisinde yaygınlaştırılması, kültür ve sanat emekçilerinin, tiyatro emekçilerinin önünde duran görevlerden birisidir.
Bu görevin bilinciyle hareket eden Özgür Sahne oyuncuları, sizlerin karşısına ilk olarak ünlü yazar Orhan Kemal'in Kardeş Payı adlı eseriyle çıkıyorlar.
Geçtiğimiz yılın sonlarına doğru kurulan Özgür Sahne, önümüzdeki dönemde daha çok aktüel konuları içeren ve dünyadaki çeşitli sorunlara parmak basan yeni oyunları epik tiyatro anlayışı ile sahnelemeyi ve kalıcı olabilmeyi hedefliyor...
Özgür Sahne oyuncuları, amatör bir ruh ve kollektif bir anlayışla başlattıkları bu adımı sizlerin ilgi ve destekleri ile sürdürmek istiyor.

Kardeş Payı

Förderverein der
YILMAZ GÜNEY Stiftung e.V.
Gemeinnütziger Verein
Solinger Straße 1/A
4100 Duisburg
Tel.: 0203/54 87 23
Fax: 0203 / 54 88 23

21.3.93 • 15.00 Uhr
Klöckner Str. 48
41 Duisburg 1

YAZAN : Orhan KEMAL
YÖNETEN : Remzi AY
IŞIK : Mehmet CANAZ

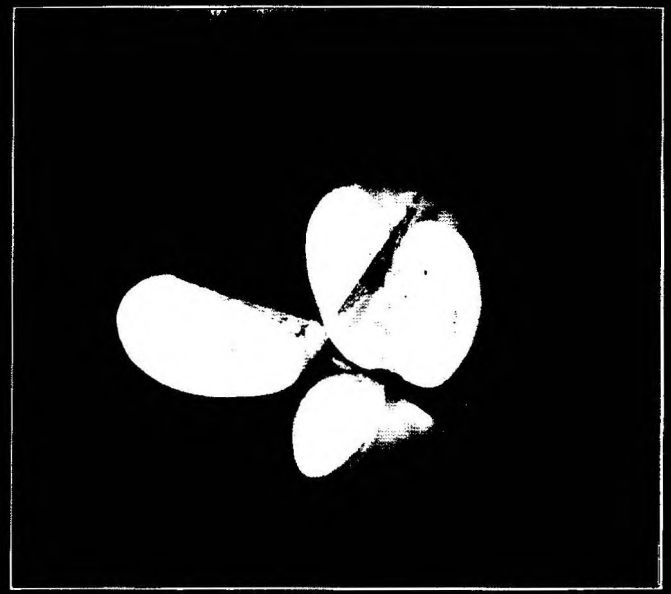
Oynayanlar

GAFUR	: Remzi AY
TOPAL	: Mehmet OCAKLI
HACER	: Sema TINAZ
DELİ BOZUK	: Sedat ARICI
NAZİK	: Sedef ALKAYA
YAŞLI	: Muharrem İZCAN
KARGA	: Ertan PAYDAŞ
TİLKİ	: Muhittin YAKUP
KÖSE	: Cemal DEMİR
HAYRİ	: Ali ÖZCAN
HÜSNİYE	: Alev ULUSOY
POLİS	: Cüneyt KARTAL

İKİ PERDELİK OYUN

kardeş payı

Yazan: ORHAN KEMAL

özgür sahne

GÜNEY

KÜRDİSTAN ULUSAL MECLİSİ MİLLETVEKİLLERİNİN BAŞLATTIKLARI AÇLIK GREVİNE DAYANIŞMA MESAJI

Değerli Kürdistan Ulusal Meclis Milletvekilleri!

Değerli açlık grevi katılanları ve destekleyicileri!

Hepinizi, haklı talepler uğruna verdiğiniz bu onurlu mücadeleden dolayı kutluyoruz.

Kürt ulusunun, ulusal kurtuluş mücadelesinde bugün geldiği yer Kürdistan tarihinde en yüksek ve en değerli yerdir. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi, verdiği mücadele sonucu artık dünyada haklı bir saygınlık kazanmıştır.

Bugün, gelinen yerde, kendisine yurtsever-devrimci-komünist diyen herkes bu mücadeleyi desteklemek zorundadır. Ortada bir savaş, iki cephe vardır. Bu savaşta tarafsızlık olamaz, tarafsızlık emperyalizme, faşizme ve Türk şovenizmine yarar, onu güçlendirir.

Bizler Yılmaz Güney Vakfı Destek Derneği olarak bu savaşta, haklı yan olan Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nin yanında yer alıyoruz. Emperyalizme, faşizme, Türk şovenizmine ve her türlü gericiliğe karşı bizim yerimiz; ezilenlerin, yurtseverlerin, devrimcilerin yanıdır. Bizim yerimiz ulusal Kurtuluş Hareketleri ve devrimci-sosyalist hareketlerin yanıdır. Bütün emekçilerin yeride burası olmak zorundadır.

Hepinizi devrimci bir saygıyla selamlar, mücadelenizde başarılar dileriz.

★ Yaşasın Kürt Ulusu'nun ayrılıp ayrı devlet kurma hakkı!

★ Yaşasın enternasyonal dayanışma!

★ Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşin!

11 Şubat 1993
Yılmaz Güney Vakfı
Destek Derneği
Yönetim Kurulu

Bu mesaj Bürüksel'de yapılan KUM Milletvekilleri'nin açlık grevinde dağıtılan bildiriler.

BİZİM KADINLARIMIZ

Ve kadınlar
bizim kadınlarımız;
korkunç ve mübarek elleri,
ince, küçük çeneleri, kocaman gözleriyle
anamız, avradımız, yarimiz
ve sanki hiç yaşamamış gibi ölen
ve soframızdaki yeri
öküzümüzden sonra gelen
ve dağlara kaçırıp uğrunda hapis yattığımız
ve ekinde, tütünde, odunda ve pazardaki
ve karasapana koşulan
ve ağıllarda
ışıltısında yere saplı bıçakların
oynak, ağır kalçaları ve zilleriyle bizim olan
kadınlar,
bizim kadınlarımız.

1939 Nazım Hikmet

BASINA VE KAMUOYUNA

Türkiye ve Kürdistan emekçi halk yığınlarının sömürüye ve baskıya karşı geliştirdikleri mücadeleler boyutlandıkça, egemen güçlerin devrimci-sosyalist ve yurtseverlere karşı saldırıları da buna paralel olarak ivme kazanmaktadır.

TC'nin gelişen mücadeleleri baltalamak için gündeme getirdiği yöntemlerin bir bir işlevsiz kalması, onu daha azgın yöntemler geliştirmeye sevk ediyor. İşte, son dönemlerde "topyekün savaş" olarak somutlaşan devlet terörü de, gerçekte TC.nin içine girdiği çaresizliğin bir ifadesidir. Yaşanan süreç, "topyekün savaş"ın halklarımız için baskı, sömürü, işkence, yargısız infaz, toplu sürgün, köy ve kasabaların tahrip edilerek boşaltılması, demokratik kuruluşların kapatılması, kontrgerilla cinayetleri ve halklararası düşmanlık tohumlarının ekilmesi gibi uygulamalar olduğu apaçık ortaya koymuştur.

Devrimci yurtsever gazetecilerin katledilmesi, dergi ve gazetelerin sistemli bir şekilde toplatılarak haklarında davalar açılması, dağıtımının engellenmesi, devrimci yayınları taşıyan okuyucuların gözaltına alınarak işkencelere maruz bırakılmaları gibi uygulamalar da özünde "topyekün savaş"ın bir parçasıdır.

DYP-SHP koalisyon hükümetinin "demokratikleşme", "reform" ve şeffaflık" gibi vaatlerinin de birer aldatmaca olduğu çok geçmeden kitlelerce görülmüştür. Son olarak çıkarılan Ceza Mahkemeleri Usul Kanunu (CMUK), bu aldatmacaları ortaya koyan en iyi örneklerden biridir. Düşüncelerini özgürce açıklamaya çalışan gazeteci ve yazarların birer terör suçlusu olarak gösterilip günlerce gözetim altında tutulduğu ve işkenceyle karşılaştıkları bir ortamda, CMUK fiilen gerçekleşen bu uygulamalara yasal bir kılıf oluşturmuştur.

TC devleti, basına yönelik insanlıkdışı faaliyetlerini dünya kamuoyunun gözlerinden saklamak için çeşitli manevralara girişerek demokrasi havarisi kesilmektedir. Hatırlanacağı gibi daha önceleri de 141, 142 ve 163. maddelerin kaldırılmasıyla Türkiye'de düşünce özgürlüğü önündeki tüm engellerin yıkıldığı imajı verilmek istenmişti. Ne var ki, uluslararası basın ve diğer demokratik kuruluşlar bu aldatmacalara kanmadılar. Çünkü onlar da gazeteci ve yazarların "terör suçlusu" olarak yargılandıklarını, işkence gördüklerini ve tutuklanarak ve de para cezasına çarptırılarak haklarının ihlal edildiğini çok iyi bilmektedirler. Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü'nün (RSF) "1992 Dünyada Basın Özgürlüğü" ile ilgili olarak yayınladığı raporun Türkiye bölümünde şu görüşlere yer veriliyor: "Gazetelere sansür uygulanıyor, büroları basılıyor, gazeteciler tutuklanıyor, hapsediliyor, dövülüyor ve işkence görüyor. Sertlik gazetecileri hem konuşturmak, hem de susturmak için kullanılıyor."

Uluslararası Basın Birliği (LPU) de yayınladığı hemen hemen tüm raporlarında TC, "topyekün savaş" olarak adlandırdığı kirli savaşı ancak gerçekleri dünya kamuoyunun gözlerinden saklayarak yürütebilir. Başka bir deyimle, Kürdistan'da sürdürdüğü baskı-sürgün-yok etme ve Türkiye işçi ve emekçi muhalefetini ezme yönündeki politikalarını ancak ilerici-devrimci basını susturarak ve kendi güdümündeki iletişim araçlarıyla kitleleri yanlış biçimlendirerek sürdürebilir.

TC.nin kirli yüzünü sergileyen devrimci basın, aynı zamanda mücadelenin sesi ve soluğudur; emekçi halk yığınlarının bilinçlenerek örgütlenmeleri ve mücadele saflarına kanalize olmalarında etkin bir rol üstlenmektedir. İşte bu yüzden devrimci basın devletin korkulu rüyası haline gelmekte ve bu yüzden kirli savaştan nasibini almaktadır. Ancak bütün baskı ve yıldırma politikalarına rağmen devrimci basın doğru bildiği yolda kararlılıkla yürüyerek her türlü zorluğa göğüs germeyi bilmiştir. Bu kararlılık bugün de koalisyon hükümeti, Milli Güvenlik Kurulu ve Özel Harp dairesinin ortak olarak basına yönelik yürüttükleri kirli savaş politikalarının bertaraf edilmesinde, özünden hiçbir şey kaybetmeksizin varlığını sürdürmektedir.

Bu kararlığın bir ifadesi olarak biz aşağıda imzası bulunan devrimci ve sosyalist yayınlar, gazetecilere yönelik baskı ve cinayetlere, yayınların keyfi bir şekilde toplatılarak dağıtım ve satışlarının engellenmesine dur demek için gücümüzü birleştirdik.

Devletin yargısız sokak infazlarına, Kürdistan'da işlenen kontrgerilla cinayetlerine, köy kasabaların imha edilerek boşaltılmalarına ve hukuk görüntüsüne büründürülmüş tüm anti-demokratik uygulamalara dur demek için bütün ilerici, devrimci ve sosyalist insanları sesimize ses, gücümüze güç katmaya çağırıyoruz.

TC devletinin kirli savaş ve topyekün imha politikalarını deşifre etmek ve yığınları aydınlatıp seferber etmek için mücadelemize devam edeceğiz!

BASKILAR BİZLERİ YILDIRAMAZ!

DEVRİMCİ BASIN SUSTURULAMAZ!

AN DIE PRESSE UND DIE ÖFFENTLICHKEIT

Die werktätigen Volkgruppen in der Türkei und Kurdistan haben gegen Ausbeutung und Uterdrückung mit ihrer sich ständig entwickelten Kämpfen ein großes Ausmaß genommen. Währenddessen eilt sich die Angriffe der herschenden Kräfte gegen die Revolutionäre, Sozialisten und Patrioten parallel. Die zur Tagesordnung gebrachte Methoden der Türkische Republik (TR), die zunehmende Kämpfe zu sabotieren, bleiben ohne Funktionen. Das führt sie immer mehr wildesten Methoden zu entwickeln. Nun, in letzter Zeit der sich als "totaler Krieg" konkretisierte staatliche Terrorismus ist in der Wirklichkeit di Hilflosigkeit der T.R. Der heutige Prozeß beweist es, daß der totale Krieg für unsere Völker bedeutet nichts mehr als Unterdrückung, Massenverbannung, Zerstörung und Evakuierung der Dörfer und Städte, Verbietung der demokratischen Organisationen, Morden von Contras (Gladio), gegeneinander Hetzung der miteinander lebenden Völker. Diğ Ermordung der revolutionären, progressiven Journalisten, die systematische Beschlagnahmen und Hinderungen der Verteilung von Zeitschriften und Zeitungen, die Internierung und Folterung den Lesern und Besitzern von den revolutionären Schriften, sind Bestanteile des totalen Krieges. Die Versprechungen der Parteien DYP (Partei der rechten Weges) und SHP (Sozialdemokratische Volkspartei) wurden nach kurzen Zeit von den Massen als Betrug begriffen. Ein von den besten Beispiele, di diesen Betrug darstellt, ist das neue Bestimmungsgesetz des Prozeßverfahrens (CMUK) ist eine Art Maskierung des Verfahrens, wo die Journalisten und Schriftstellern versuchen ihre Meinungen frei darzustellen und deshalb wie Terroristen behandelt, tageland unter Arrest gehalten und mit Folterbehandlungen gefährdet sind.

Der türkische Staat versucht sich wie ein Mitstreiter für die Demokratie darzustellen, um seine unmenschliche Behandlungen gegen die Presse außer Acht der Weltöffentlichkeit zu bringen. Wenn man sich errinnern würde, wollte man vor Kurzem die Türkei durch die Aufhebung der Strafsgezetze 141, 142 und 163 behaupten, daß die sämtliche Hinrichtungen vor Meinungsfreiheit geräumt worden wären. Aber die internationale Presse und die demokratische Organisationen haben es nicht geschluckt. Der Grund ist dafür, daß sie selbst gewußt haben von der Behandlungen gegenüber Journalisten und Schriftsteller, dh. behandeln wie "Terroristen" Folterungen Verhaftungen oder Geldstrafen und dadurch wie ihre Meinungsfreiheit beschränkt worden ist. In einem Bericht der "Grenzlosen Journalisten Organisation RSF) wurde für die

Türkei bezüglich der "Pressefreiheit von 1992" folgendes berichtet, "Die Zeitungen werden zensiert, die Büros werden überfallen, die Journalisten werden verhaftet, eingespert, verprügelt und gefoltert. Diese harte Maßnahmen werden ergriffen, sowohl um die Journalisten zu verhören, als auch sie zum Schweigen zu bringen."

Fast in allen Berichten der Internationalenpresseunion (LPU) wird über die Menschenrechtsverletzungen in der Türkei berichtet und die Türkei wegen dieser Schultaten gerügt. Man fragt sich, warum übt der Staat so viel Druck aus und terrorisiert die Presse? Die Antwort dafür, daß der türkische Staat diesen "Totalen Krieg" genannten schmutziger Krieg von der Weltöffentlichkeit verheimlichen will. Mit einem anderem Wort, kann der türkische Staat, die in Kürdistan getriebene Verbannungs, Vernichtungspolitik nur dann weiterführen, wenn er die revolutionäre und fortschrittliche Presse zu schweigen bringt und die Massen durch die von ihm gesteuerte Presse lenkt. Was das schmutzige Gesicht des türkischen Staates zur Schau stellt, ist das Geschrei des Widerstandes. Das Bewußtsein und Organisierung der Masse der Werkttätigen spielt eine große Rolle für die Beteiligung dieser Masse an dem Widerstand. Deshalb hat der Staat von der Presse Angst und so wird das Schicksal der Presse bestimmt. Trotz allem hat die revolutionäre Presse vor dem massiven Druck nicht vorgebeugt und mit der Entschlossenheit kämft sie dagegen ohne Zugeständnis und trotz der Nationalen Sicherheitsausschusses und trotz der Sonderkriegsorganisation. Als Beweis dieser Entschiedenheit, wir, die jenige, die diese Veröffentlichung unterschreibene revolutionäre und sozialistische Pressemitglieder, haben unsere Kräfte vereinigt, um den Druck auf die Presse, die Ermordengen der journalisten, willkürliche Beschlagnahmen und Verkaufsbehinderungen der verschiedenartigen Veröffentlichungen zu stoppen. Wir rufen alle fortschrittliche, revolutionäre und sozialistische Menschen zur Verstärkung unseres Aufrufes, daß die Vollstreckung der Todesurteile an der Straßen ohne gerichtliches Verfahren, Morde von Contras in Kurdistan, Vernichtung und Evakuirung von Dörfer und Städten, sich als rechtstaatlich maskierte Durchführungen stoppen will, um den schmutzigen Krieg und Massenvernichtungspolitik der TR zu deschiffrieren und die Massen aufzuklären, sie zu mobilisieren, werden wir unseren Kampf weiter führen.

DER DRUCK KAN UNS NICHT EINSCHÜCHTERN!
DIE REVOLUTIONÄRE PRESSE IST NICHT ZUM SCHWEIGEN ZU BRINGEN!

Azadi, Barikat, Devrimci Proletarya, Emeğin Bayrağı, Newroz, Odak, Özgürlük Dünyası, Özgür Halk, Hedef, İşçinin Yolu, Komün, Kurtuluş, Medya Güneşi, Yeni Dünya İçin, Yeni Ülke, Partizan,

ANMA

13.03.1988'de bir trafik kazası sonucu kaybettiğimiz

Özgür Erdem Dağdeviren'i

5. ölüm yıldönümünde sevgiyle anıyoruz.

GÜNEY

I KULTUR

Kultur, verstanden als Ausdruck von Lebensform. Sie ist mit der Mencshheit zusammen entstanden. Ihren Fähigkeiten gemäß haben die Menschen zu Ihrer Entwicklung beigetragen. Mencshen sterben, was sie hervorbringen bleibt jedoch bestehen. Wie die Welt sich ändert, so ändert sich sich auch die Kultur, sie wird den Gegebenheiten angepaßt. Heutige Museen, achäologische Stätten und ähnliches, zeigen die Lebensformen verschiedener Völker-ihre Sitten, Gebräuche und Reichtümer- in verschiedenen Epochen, ihre schlechten und guten Zeiten. Eine Fülle von Reliquien legen Zeugnis ab.

Kultur entsteht nicht im luftleeren Raum. Sie wird bestimmt durch Zeit, Ort und Form menschlichen Lebens. So ist sie auch abhängig von Gesellschaftsformen. Die Kulturen der Völker, die einen eigenen Staat besitzen und derjenigen Völker, die um ihre nationale Befreiung kämpfen, unterscheiden sich sehr voneinander.

Dieser Unterschied der Kulturen läßt sich schon an der Sprache, an einzelenen Begriffen festmachen.

Begriffe wie "Ehre", "Boden", "Vaterland" bekommen durc geschichtliche und gesellschaftliche Zusammenhänge eine verschiedene Bedeutung. Während diese Begriffe in den reichen Industriestaaten einen nationalistischen, zumindest einen chauvinistischen Charakter haben, haben sie für die Völker, die um ihre nationale Befreiung kämpfen, eine völlig andere Bedeutung.

Wenn Indianer von ihrem "Mutterland" sprechen, meinen sie das Land, das ihnen gestohlen wurde. Das Land mit dem ihr Volk, ihre Kultur eng verbunden sind.

Spricht, jedoch z.B. der britische Staat vom "Vaterland", so erlangt dieses Wort eine andere Bedeutung, wenn man an die Vergangenheit, die kolonialistische Politik des British Empire denkt.

Wenn die Kurden vom "Blut" und "Boden" ihres Volkes sprechen, meinen sie ein Land, das wegen seines Reichtum zur Kolonie gemacht wurde, auf dem sie selber aber in bitterster Armut und Unterdrückung leben müssen. Sie meinen das Blut der Menschen, das im Kampf gegen diese Unterdrückung vergossen vurde und wird.

In der deutschen Sprache haben diese Begriffe eine andere Bedeutung bekommen. Wörter wie "Blut" und "Boden" wurden in der Zeit des Faschismus pervertiert und haben dadurh einen bitteren Beigeschmack bekommen.

So wie die Sprache eines Volkes geprägt wird durch seinen geschichtlichen und gesellschaftlichen Hintergrund, so auch seine Kultur.

Die kurdische Kultur wird geprägt durch die Unterdrückung des kurdischen Volkes und die feudalen Verhältnisse in denen es lebt. Sie ist aber auch Spiegelbild für den Kampf dieses Volkes um seinen Befreiung.

Der Begriff "Kultur" ist ein sehr weitreichender. Wir verstehen unter der Kultur eines Volkes die Art und Weise wie es lebt. Die Kultur eines Volkes wird natürlich auch von den Völkern, die in seiner Nachbarschaft leben, beeinflußt, zo wie sie auch deren Kulturen beeinflußt.

Dies gilt auch für die kurdishe Kultur. So hat durch die Nachbarschaft von Armeniern, Assyrern, Arabern, Türken, Aserbaidschanern und Persen ein reger Austausch stattgefunden. Aber auch die Tatsache, daß die sogenannte Seidenstraße durch Kurdistan verläuft, ist nicht ohne Bedeutung. Durch sie war Kurdistan von jeher auch mit Europa und dem Orient verbunden. Auh die Zigeuner, die von Zeit zu Zeit ihre Zelte in Kurdustan aufschlugen, haben ihre Spuren hinterlassen. Den noch hat sich bis heute eine eigenständige kurdische Kultur erhalten.

Faik Timur

Yılmaz Güney Avrupa'da da yaşatılacak

14 Ocak 1993 tarihli Gündem gazetesinden alınmıştır.

Türkiye'deki Yılmaz Güney Vakfı'nın bir şubesi olarak Almanya'da kurulan "Yılmaz Güney Vakfı Destek Derneği", 13 Aralık'ta yaptığı 2. olağanüstü toplantısında yeni yönetim kurulunu seçtikten sonra Duisburg'daki yeni yerine taşındı. Yeni yerin 10 Ocak'ta yapılan açılışında konuşan yeni Yönetim Kurulu Başkanı İlyas Emir, Yılmaz Güney ödülü önerisini değerlendireceklerini bildirdi.

Baran Fundermann

BONN—Türkiye'deki Yılmaz Güney Vakfı'nın bir şubesi olarak Almanya'da kurulan **"Yılmaz Güney Vakfı Destek Derneği"**, 13 Aralık'ta yaptığı 2. olağanüstü toplantısında yeni yönetim kurulunu seçtikten sonra Duisburg'daki yeni yerine taşındı. Yeni yerin açılışı 10 ocakta yeni yönetim kurulu başkanı **İlyas Emir** tarafından yapıldı.

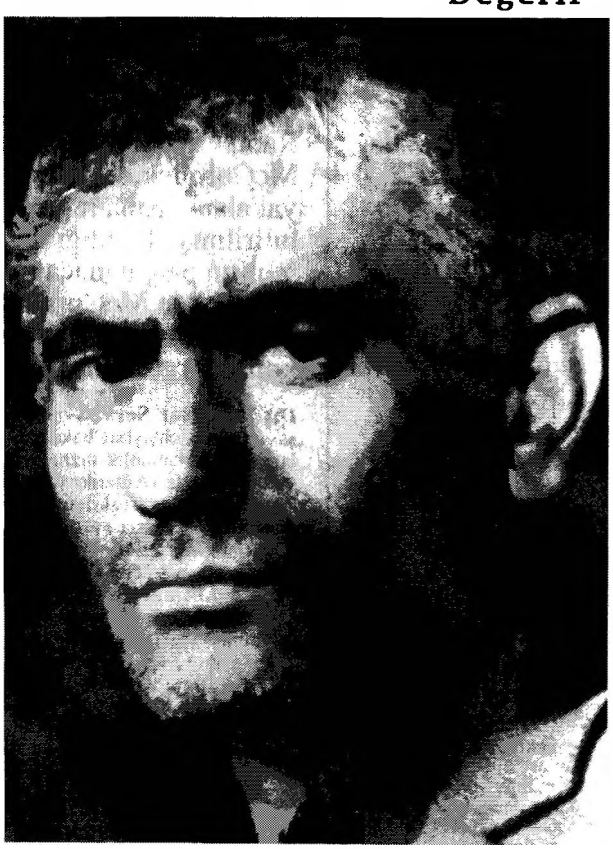
Kamuoyunda uzun süreden beri kuruluş çalışmaları gizlenen **"Yılmaz Güney Vakfı"**, eşi **Fatoş Güney** başkanlığında yapılan girişimler neticesinde, geçtiğimiz aylarda Türkiye'de yasallaşmıştı.

Öte yandan vakfın Almanya'da da açılması düşünülen şubesinin, Alman ve Türk yasalarındaki ilgili maddelerine **"aykırı"** olmasından dolayı mümkün olmamasından, aynı adla açılamadığı öğrenildi. Bunun üzerine **"Yılmaz Güney Vakfı Destek Derneği"** adıyla açılan kurumun, 13.12.1992'de Bonn'da yaptığı **"2 Olağanüstü Kurulu"**nda aldığı bir takım kararlarla birlikte, **"yeni bir yönetim kurulu"** da seçerek, Solinger Str. 1 a 41 Duisburg 11 adresine taşındığı bildirildi. Derneğin eski yönetim kurulu başkanlığını, Alman Yeşiller Partisi'nden **Claudia Roth** yürütüyordu.

Vakfın Almanya'daki yeni yönetim kurulu başkanlığına 1968'de Sivas, Temeltepe'de **Yılmaz Güney**'le temel eğitimini yapan askerlik arkadaşı öğretmen **İlyas Emir** seçildi.

Emir, 10 Ocak 1993 tarihinde Duisburg'daki yeni yerin açılışını yaparken vakfın faaliyet ve amaçlarına değinerek, **"Konuşmaya geçmeden önce sizleri devrimci saygılarla selamlıyorum. Biliyorsunuz, Güney aramızdan ayrıldı, ama düşünceleri ve yapmış olduğu çalışmalar aramızdan ayrılmadı.**

Bizi halkın sanatçısı temelinde örgütleyen Güney'in yapıtlarını gelecek kuşaklara bu çerçeve içerisinde aktarmak için kendine özgü vakfının kurulması gerekliydi" dedi. **Yılmaz Güney**'in sanatçı ve edebiyatçı yönünün yanı sıra bir de siyasi yönünün olduğunu söyleyen Emir, her grubun onu kendine göre ele alarak bu siyasi yapısını kendine uydurmaya çalıştığını iddia etti. Kendilerinin amacının ise siyasal çalışmalarının yanı sıra edebi ve sanatsal çalışmalarının onunla ilgili özel belge, resim, anı vs.

gibi şeylerin de yer alacağı bir arşiv oluşturarak halka mal etmek olduğunu söyledi ve **"Güney'in dostlarını bu konularda yardıma çağırıyoruz"** dedi.

Bu arada **Yılmaz Güney**'in sanatsal, edebi ve siyasal kimliklerinin yanı sıra bir de ulusal kimliğinin bulunduğu hatırlatılarak, **"Güney, 'Eğer ben Türk olsaydım ve Kürtler bu şekilde Türkler'e muamele etseydi, onların da karşısında olurdum' diyordu. Yani o 'kimlik' derken olaya milliyetçi tarzda yaklaşmıyordu. Biraz da bu yönüne değinseniz"** denmesi üzerine Emir, **"Değerli arkadaşlar biliyorsunuz ülkemizde ezilen, sömürülen bir ulus var. Bunlar Kürtlerdir. Bu ulusun siyasi, kültürel, ekonomik vb. gibi tüm doğal hakları gaspedilerek yok sayılmışlardır. Türk hakim sınıfları bunlarla da yetinmeyerek, onları dünyaya Türk olarak tanıtmaktadır. Ayrıca Kürt sanatçılarının ürünleri de aynı durumdadır. Biz vakıf olarak kesinlikle bunlara karşıyız. Bu, tüzüğümüz incelendiğinde de görülecektir."** diye yanıt verdi. Yanıtla birlikte bir de Güney'den yapılan şu alıntıyı aktardı: **"Kürt ulusunun bağımsız, siyasi devletini kurma hakkı içinde olmak üzere, ulusal ve demokratik bütün haklarını savunacağız ve bu uğurda savaşacağız."**

Daha sonra, **"Vakfın etkinlikleri arasında neler olacak, örneğin bir Yılmaz Güney ödülü düşünülebilir mi?"** sorusunun teklif olarak kabul edildiği belirtilerek, **"Birçok düşüncelerimiz var. fakat ilk işimiz böyle bir ödül için teklif vermek olacaktır."** denildi.

Derneğin önüne koyduğu ilk 6 aylık sosyal ve kültürel çalışma programında tanıtım toplanma, saz kursu, folklor kursu, Kürtçe dil kursu, gençlik forumu, kültür ve sanat sorunları üzerine söyleşiler, tiyatro oyunları, tartışma toplantıları vb. gibi etkinlikler var.

oğluma hikayeler

Angut kazı ile çocuk

Bu İsmail çocuk yemeden içmeden kesildi kaç zamandır. İçin için büyüyen bir özlemle gökyüzünebakıyor bütün gün..

Anası babası nergis toplamak için ortalık ışırken çıkıyorlar evden... kararırken dönüyorlar...

Komşular gözkulak oluyorlar İsmail'e,... ama, İsmail'in yüreğinde oluşan, büyüyen, taşan, herşeye yayılan sevgisini bilmiyorlar... Sadece "Lan İsmail, ne var lan gökyüzünde, bok mu var" diyorlar...

Anası da soruyor "Ne bekliyorsun babam!"

İsmail sırrını söylemiyor kimseye...

Bir gün İsmail, yüreğini saran sevincin, içine sığmadığını duyuyor... Yüzüne taşıyor sevinci... yüzü gözü gülüyor... Dünyanın bütün renklerini kanatlarında, tüylerinde taşıyan kazı görüyor...

Angut kazı...

Çocuk sevincini; büyüklerin anlıyamayacağı o sıcak sevinci yaşıyor İsmail... Kazın uçtuğu yöne koşuyor suları sıçratarak...

Angut kazı, kış sularının çekilmediği tarlaya konuyor... Sarı, beyaz çiçeklerin arasına...

İsmail görmüştür kazın konduğu yeri... Ürkütmeden yaklaşabileceği kadar yaklaşıyor... Elinde, tüfek niyetine taşıdığı değneği vardır...

Angut kazı hissediyor... ürküyor... kanatlarını suları saçarak çırpıyor... uçuyor... ve İsmail'i tartılmaz acılara boğuyor... Gözleri onu kovalıyor, tüfeğini omuzlayıp bütün gücüyle bağırıyor...

"Bom! Bom!"

Ve mavi gökyüzünde bir nokta oluyor Angut kazı... İsmail'in dünyaya bakışının tadı oluyor...

Çerçiler... berber... deveciler geliyor köye avcılar geliyor bir gün de İsmail'i heyecanlandıran sevindiren şeyler görüyor... tüfekler... ve bir dürbün... dürbünün uzağı yakınlaştırdığını ilk defa o gün öğreniyor...

Avcılar gösteri yaparken İsmail dürbünü çalıyor... Kimseye sezdirmeden saklıyor bir yere.

Avcılar dürbünün kaybolması üzerine kızıyorlar... Köylüler utanıyorlar... Şaşırıyorlar... arıyorlar... düşünüyorlar...

"Kim çalabilir?"

Sorgu sual başlıyor

Sonuç yok...

Suçlamalar... savunmalar... tartışmalar... kavgalar...

Avcılar çaresiz, kırık, ciplerine biniyorlar... Söyleniyorlar...

"Dürbünü isterim arkadaşlar" diyor dürbün sahibi...

Köylüler utanç içinde kalıyorlar...

"Kim çalabilir..."

Tarıyorlar bir bir... Üç beş kişinin üstünde duruyorlar... bütün köylü, namusu kurtarmak için

dürbünü arama işine katılıyor...

İsmail'in babası, anası İsmail'i sorguya çekiyorlar. ağzını arıyorlar... Dövüyorlar... ağzına biber koyuyorlar... Sepetin altına hapsediyorlar... Sonuç yok..

Köylüler, büyük bir ciddiyet ve sorumlulukla eğiliyorlar bu işe... çocuklarını sıkı sıkı sorgulayanlar, kocasıyla kavga eden kadınlar, tek şey üstünde duruyorlar... Köyümüzün namusu kurtulmalıdır...

İsmail, büyük bir tutkuyla bekliyor yine... Kazı, daha yakından görecek... İçi içine sığmıyor İsmail'in...

Turnalar, ördekler, sürüyle kazlar geçiyor... O, yalnızca Anguz kazını bekliyor... Ve geliyor Angut kazı... mavi gökyüzünü sevinçle dolduruyor...

Koşuyor İsmail... Kimselerin dikkatini çekmeden, sakladığı yerden dürbünü alıyor, gizlene gizlene köyden çıkıyor...

Kaz, alışkın olduğu yere konuyor yine... İsmail, yaklaşabildiği kadar yaklaşmıştır... Dürbünü dayıyor gözüne... puslar içinde, burnunun dibinde görüyor kazı... Dürbünü indirip bakıyorki kaz uzaklardadır... Bir daha dürbünle bakıyor... Ah! Ne kadar güzel... fakat yine ürküyor... Niye kaçmaya hazırlanıyor, niye uçuyor...

Dürbünü indiriyor gözünden... Kaz uçmuştur... Neden sonra kendisine koşan adamı görüyor... Babası... Anlıyor herşeyi... Kaçmıya başlıyor...

Baba suları yarıyor koca adımlarıyla... İsmail yakalanırsa başına gelecekleri biliyor...

Sonunda esir düşüyor babasına... dürbünü alınıyor elinden... dayak yiyor. Baba utancından ne yapacağını bilememektedir. Böyle evladı olacağına olmasın daha iyi...

Köylü, önüne geçemiyor babanın... İsmail'e türlü işkenceler yapıyor baba.

Ayaklarından ağaca asıyor...

Ellerine kızgın şişler basıyor...

Kimse elinden alamıyor İsmail'i...

Sonunda hastalanıyor İsmail... Baba ve ana günlerce başında bekliyor... Babanın içinde, günden güne pişmanlık duyguları büyüyor, ürün veriyor... Acıyor oğluna... Başucunda ağlıyor... Doktora götürüyorlar...

Baba sırtından indirmiyor oğlunu... Tarlalardan geçerken, gökyüzünü gözlüyor... Anası arkasından yürümektedir... Sular çekilmektedir gittikçe... belki de kaz artık gelmiyecektir... İlk defa konuşuyor İsmail...

"Baba."

"Söyle babam."

"Baba, kuş gelecek mi baba?"

"Gelecek oğlum... yakında gelecek..."

İsmail iyileşmiyor bir türlü... babası nergis toplamaya gidiyor... onun da aklı fikri kazdadır şimdi... gökyüzünde Angut kazını arıyor.

İsmail de, anasının yardımıyla pencerede, avluda Angut kazını bekliyor.

"Ana."

"Söyle anam."

"Kuş gelmiyecek mi ana?"

"Gelecek anam..."

"Gelmiyor ama... bak, ben hasta oldum, yine gelmiyor..."

"Gelecek oğlum."

"Ben çok seviyorum onu... çok güzel; bir görsen..."

Ve günler geçiyor yine...

Baba nergis toplarken birinin koştuğunu bağırdığını görüyor... Telaşı korkutuyor babayı... herşeyi unutup koşuyor...

Köye vardığında, evin önünde toplanmış insanları görüyor... Ağlıyan kadınlar vardır... Boğazında düğümleniyor birşeyler... Karısı onu görünce hıçkırarak ağlıyor... İsmail'in üstüne beyaz çizgili bir çarşaf örtümşelr. Köylüler, büyük bir anlayış ve şefkatle bakmaktadırlar babaya...

Köylüler mezar kazıyorlar...

İsmail'i kucakta götürüyorlar mezara... O zaman köylünün içini sızlatan bir şey oluyor... Kaz... Angut kazı geçiyor... Baba, oğlunun acısını daha derinden yaşıyor...

Ve Angut kazı, her zaman konduğu yere konuyor.

21 Ekim 1973

EYLEMİN GÜNLÜĞÜ

Geçenlerde
küçük
Eylem.
Anneciğim
diyordu.
Niçin
balonlar
özgür
değil?
Uçurtmaları
neden iple
bağlıyorlar
Bahçede
Minnoşu
zincire
vurmuşlar
Kuşları
neden
kafeslere
koymuşlar.
Sirklerde
aslanlar
köle.
Bir
sağa
bir
sola
kirbaçlanıyorlar
Kim
çizdi
bu sınırları?...
Boydan
boya
dikenli
teller
mayın tarlaları.
Türk, Kürt, Arnavut
Karmaşık bir bilmece.
Tek
başıma
düşündüm
çözemedim günlerce.
Oysa sen
hep
beni
över:
Çok akıllı
kızım
derdin.
Evet
anneciğim.
Televizyonda
izledim.
Hani
şu!..
siyah yüzlü,
karınları
şiş
Gözleri
çukur
Elleri ayakları
kocaman
çocuklar
var ya!...
Sinekler
yüzlerine
gözlerine
bir konup
bir göçüyor
ya!...
İşte O, çocuklar
Bir
bir
ard
arda
sokaklarda
açlıktan
ölüyormuş!...
Anneciğim
yalvarırım!...
Yumurtamın
yarısını
zorla
yedirme
bana.
Yollıyalım
zavallı
açlıktan
ölen çocuklara.
Babama
yalvaracağım.
Ve ona

diyeceğim
ki!..
Tüm
iplerini
keselim
uçurtmaların
Mavi
göğe
salalım
balonları.
Gök
yüzü
renklerle
dolsun
yoksul
ülkelerin
çocukları
mutlu
olsun.
Dostluk
barış
gelsin
dünyaya.
Dikenli telleri
zincirleri
özgürlüğü
yok
eden
tüm
engelleri
Eritip
kocaman
kazanlarda
bir
baştan
bir
başa
sınırlara
kaydırak
yapsınlar.
Çevresini
çocuk
parklarıyla
donatsınlar.
Dünya
çocukları
ve
ben
o
zaman
ne denli mutlu
olurduk bilsen

(1979 Çocuk yılına.)
Erol Yıldırım

BAŞSAĞLIĞI

AHMET ZEKİ ÇİMEN (PROLETER) 1.12.1940 - 17.2.93)

Ömrünün yarısını halkı için tüketmiş devrimci insan,
Proleteri anıyor, ailesi ve dostlarına başsağlığı diliyoruz.

GÜNEY

BAŞSAĞLIĞI

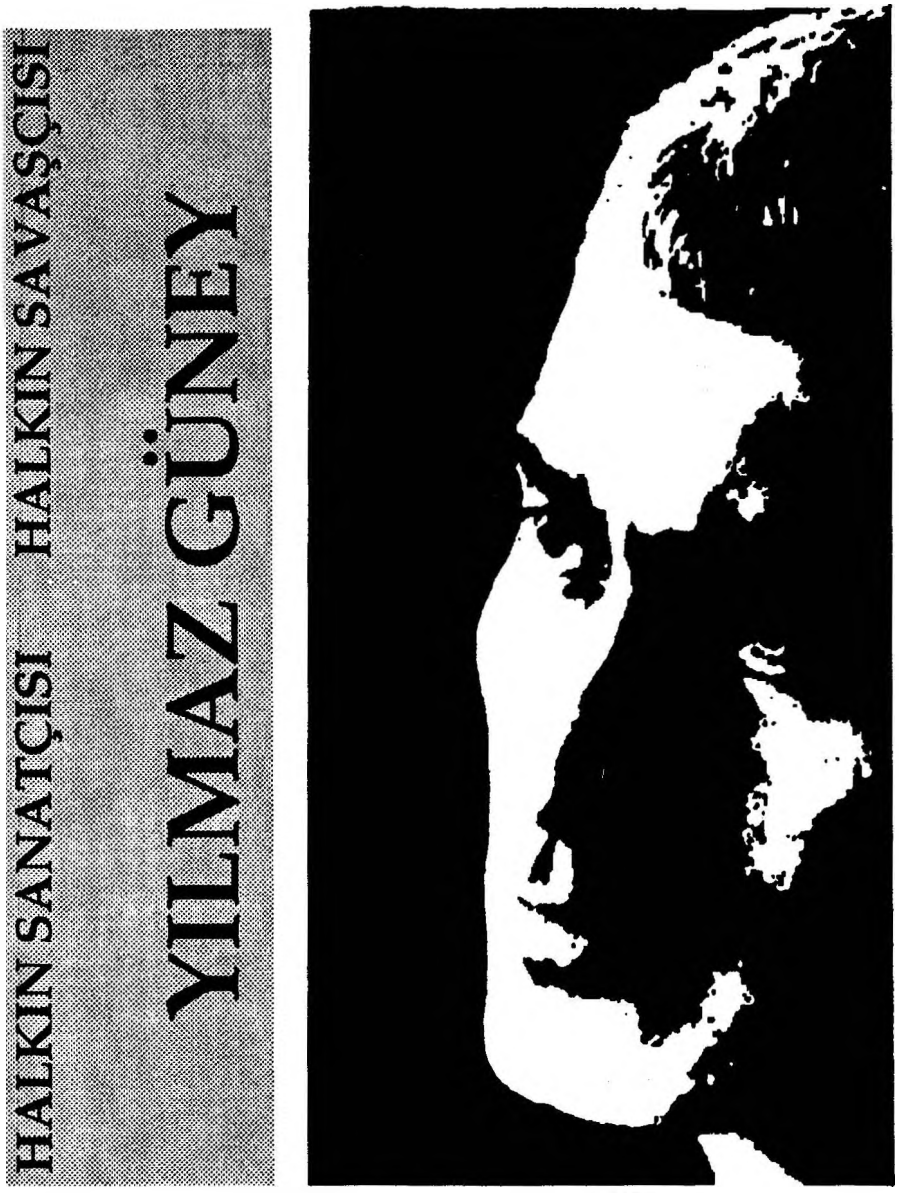
AHMET ZEKİ ÇİMEN (PROLETER) 1.12.1940 - 17.2.93)

Sade ve onurlu yaşamıyla, örnek bir insan değerli ağabeyimiz, dava arkadaşımız 'Proleter'i kaybetmenin derin üzüntüsünü yaşıyoruz.
Ailesine tüm dostlarına başsağlığı diliyoruz.

YENİ DÜNYA İÇİN
Yurtdışı Temsilciliği

YILMAZ GÜNEY HAKKINDA YAZILANLAR

Yayına Hazırlayan:
H. YEŞİL

DÖNÜŞÜM YAYINLARI

"Komünist bir sanatçı olan Yılmaz Güney aramızdan ayrılalı 8 yıl oldu. Şimdi burjuvazinin bir bölümü onu siyasi kişiliğinden soyundurup "sanatçı" kişiliğine sahip çıkma sahtekarlığını geliştiriyor. Bu "Halkın Sanatçısı, Halkın Savaşçıdır" şiarını kendine kutup yıldızı yapmış Yılmaz Güney'e yapılabilecek en büyük saldırılardan biridir. Yılmaz Güney enternasyonalist bir Kürt devrimcisi olarak sürdürdüğü çok yönlü savaşımında her türlü tehlikeyi göze almış, uzun yıllar yaşadığı baskılar ve zindan yaşantısı onun militan iradesini bükememiştir. O, her türlü sömürü düzeninin ve savunucularının can düşmanı idi ve çok zor şartlarda bile devrimci sanatı ile büyük emekçi yığınların kalbinde taht kurmayı başarmıştı. Türkiye-K. Kürdistan toprağında yetişen ender sayıda komünist sanatçılardan biri, sinema dalında kuşkusuz birincisi olan Yılmaz Güney'in anısına atfetmek istediğimiz elinizdeki kitapçık ile, öncelikle O'nun siyasi kişiliği üzerinde durmayı, tam ve detaylı bir değerlendirmenin ana haklarını ortaya koymayı amaçladık.

O'nun sanatı, özel olarak da sinema sanatı üzerine bir dizi kitap, makale yayınlanmıştır. Fakat ne yazık ki O'nun sanatının, O'nun sinemasının ruhu, asıl içeriği olan ideolojik-siyasi görüşleri noktasında önemli bir boşluk vardır ve bu boşluk bugüne kadar bir biçimde de doldurulamamıştır. Durumun böyle olması, bir dizi Yılmaz Güney "hayranı" ve "eleştirmenleri"nin, O'nun sanatını siyasetinden, her şeyden üstün tuttuğu dünya görüşünden kopartarak, bir "sanatçı Yılmaz Güney"in değil, burjuva, küçük burjuva "hayranları"nın ya da "eleştirmenleri"nin kendi çizmek istedikleri tablo olabilir. Kitapçığımızın temel amacı bu tabloyu parçalamaktır."

Halkın Sanatçısı-Halkın Savaşçısı Sf. 6-7

YILMAZ YILMAZ

Cepheden cepheye koşar
Bizim gençler Yılmaz Yılmaz
Denizler dağları aşar
Bizim gençler Yılmaz Yılmaz

Yılmaz Yılmaz Kuzey Yılmaz
Doğu Yılmaz Batı Yılmaz
Yılmaz Yılmaz Güney Yılmaz
Bizim gençler korkmaz korkmaz

Beşli Martin belindedir
Sosyalizmin yolundadır
Paslı zincir kolundadır
Bizim gençler Yılmaz Yılmaz

Yılmaz Yılmaz Kuzey Yılmaz
Doğu Yılmaz Batı Yılmaz
Yılmaz Yılmaz Güney Yılmaz
Bizim gençler korkmaz korkmaz

Umut bizim yiğitlerden
Yiğitler korkmaz itlerden
Kan dökülse hudutlardan
Bizim gençler Yılmaz Yılmaz

Yılmaz Yılmaz Kuzey Yılmaz
Doğu Yılmaz Batı Yılmaz
Yılmaz Yılmaz Güney Yılmaz
Bizim gençler korkmaz korkmaz

Zamaniden yurt sevdası
Sürer faşistle kavgası
Kurulsa idam sehpası
Bizim gençler Yılmaz Yılmaz

Yılmaz Yılmaz Kuzey Yılmaz
Doğu Yılmaz Batı Yılmaz
Yılmaz Yılmaz Güney Yılmaz
Bizim gençler korkmaz korkmaz

ANA ARILAR

Zindanlar uygarlığında
Bulutlar ağlaşsada bazen
Gökyüzü kararsa bile
Umutsuzluğun kamburunda
Tereddütsüz umut biliyorlar
Ana arılar kavganın ortasında.

Ekinler yeşermeye başladı
Bağışlamayı unutmaya başlıyor
Cengin kurulduğu her alane
Akın akın yürüyor en önde
Kimden ne eksiği vardır ki
Hepsinden daha yüreklice
Yürür adım adım ileriye

Esmer sarı saçlarını örerek
En önde yürüyorlar korkmadan
Ezilenlerin en ezilenleri
Sömürüsüz toplum militanları
Geleceğin ilk habercileri
Ve ter kokan mazlumlar

Kahpe üniformaları ile
Korkak gizli şifreliler
İllede ajanlar muhbirler
Onları bir kuru dala asın
İbret olsunlar satılmışlara
Ana arıların rüyalarını
Kana boyayan leş kargalarını

Şafaklarına cemre düşmeden
Balını yediler arılarımızın
Ölüme terkettiler karakışta
Ana arı yine en önde idi
Ana arı olmadan bal olmaz
Onlar olmadan çiçekler açmaz
Bu yüzdendir onlara saldırıları

Koşun kardeşler, amca dayılar
Onlar varolmadan biz varolamayız
Yaşatalım analarımızı kadınlarımızı
Yükseltelim onları hakkettikleri yere
Onlardır zaferimizin garantisi
Onlardır emeğin gerçek üreticileri

Düşümüzde bile özgür koymadık
Rahat bırakmadık kadınlarımızı
Sırtlarını basamak yaptık
Devrimci-aydın-bürokrot olduk
Onların terleri ile gururlandık
Bizi yükselten hep kadın oldu
Kadını köleleştirende bizler
Helede sermayeli güçlü erkek
Vermedik emekçi kadına aman
Erkek çalışır genelde sekiz saat
Kadının yoktur zaman sınırı
Angarye çalışır adeta öküz gibi
Hafta sonu izini ücreti olmaz
Emekliliği hele hiç yoktur
Kölelerin kölesidir onlar kısaca

Koşun kardeşler amca dayılar
Uyanın artık ve elele veriniz
İşçi arılar ana arıyı korumalı
Yoksa nasıl oğul verir bal verir
Yoksa nasıl özgürleşebiliriz
Nasıl yürüyebiliriz güneşe
Kenetlenelim kadınlarımıza
Ardı sıra dizilip yürüyelim.

Ekim 1988
H. Halis

YILMAZ GÜNEY VAKFI DESTEK DERNEĞİ'NDEN AÇIKLAMA

Haber Merkezi/ Almanya'da kurulu Yılmaz Güney Vakfı Destek Derneği tarafından açılan Yılmaz Güney Kültür ve Sanat Merkezi'nin çalışmalarına başladığı açıklandı. Dernek Yönetim Kurulu tarafından yapılan açıklamada, 13 Aralık 1992'de yapılan ikinci kongreden sonra seçilen yeni yönetim kurulu olarak, Yılmaz Güney'in sanatı, siyaseti, kişiliğiyle ve ona yönelik eleştirilerle birlikte daha etkin biçimde savunulacağı ve yaşatılacağı belirtilerek, bu amaçlarla çeşitli sosyal ve kültürel etkinliklere başlanacağı, bir bülten, Yılmaz Güney takvimi ve albümü hazırlanacağı bildirildi. Kültürel ve sosyal etkinlikler arasında saz, tiyatro kursları, kültür ve sanat sohbetleri, vakıf ve dernekle ilgili toplantılar, gençlik forumları, kadınlar kahvaltısı gibi etkinlikler yeralıyor. Yurtsever, devrimci, demokrat kişi ve kuruluşlardan da bu etkinlikler nedeniyle dayanışma ve desteğin, derneğe üye olmak, maddi ve manevi destek olmak, arşiv ve albüm için anı, yazı, resim, dergi ve kitap ulaştırmak şeklinde olabileceğini belirtiyor.

17-23 Ocak 1993 tarihli AZADİ gazetesinde derneğimiz hakkında çıkan haberlerden bir tanesi

DERSE ZIMANE KURD 1

Dersa yekemîn

Faik Timur

Tu kiyi?

Cesîm : Roj baş, ez Cesîmim.

Udo : Roj baş Cesîm. ez Udome.

Cesîm û Udo di Tussyen'ê da karkerin. Cesîm ji Kurdistana bakur, bajarê Qersê ye. Dı Sala hezar nehset sêst û penca da hatiye Elemanya'yê. Udo, ji Köln'ê ye. Ew iî, minanî Cesîm hesinkare. Naha li Duisburgê diiî.

Udo : Cesîm tu Tirkî

Cesîm : Na, ez Kurdim. Udo tu Elmanî?

Udo : Belê, ez Almanım.

Navên kesan û paş kokên wan.

ez	Cesîm**im**	Udo**me**
tu	Cesîm**î**	Udo**yî**
ew	Cesî**me**	Udo**ye**
em	Cesîm**in**	Udo**ne**
hûn	Cesîm**in**	Udo**ne**
ew	Cesîm**in**	Udo**ne**

1

	xandekar	karker	mamoste	Kurd	Elman	Tirk
Ez	xandekarim	karkerim	mamosteme	Kurdim	Elmanim	Tirkim
Tu	xandekarî	karkerî	mamosteyî	Kurdî	Elmanî	Tirkî
Ew	xandekare	karkere	mamosteye	Kurde	Elmane	Tirke
Em	xandekarin	karkerin	mamostene	Kurdin	Elmanin	Tirkin
Hûn	xandekarin	karkerin	mamostene	Kurdin	Elmanin	Tirkin
Ew	xandekarin	karkerin	mamostene	Kurdin	Elmanin	Tirkin

2

na, ez ne xandekarim	**na, ez ne mamosteme**	**na, ez ne Kurdim**
na, tu ne xandekarî	na, tu ne mamosteyî	na, tu ne Kurdî
na, ew ne xandekare	na, ew ne mamosteye	na, ev ne Kurde
na, em ne xandekarin	na, em ne mamostene	na, em ne Kurdin
na, hûn ne xandekarin	na, hûn ne xandekarin	na, hûn ne xandekarin
na, ew ne xandekarin	na, ew ne xandekarin	na, ew ne xandekarin

3

belê, ez karkerim	**belê, ez Elmanim**	**belê, ez Kurdim**
bele, tu karkerî	belê, tu Elmanîm	belê, tu Kurdî
belê, ew karkere	belê, ew Elmanew	belê, ew Kurde
belê, em karkerin	belê, em Elmanin	belê, em Kurdin
belê, hûn karkerin	belê, hûn Elmanin	belê, hûn Kurdin
belê, ew karkerin	belê, ew Elmanin	belê, ew Kurdin

4

em xandekarin?	**em Elmanin?**	**em mamostene?**
Ez xandekarim?	Elmanim?	mamosteme?
Tu xandekari?	Elmanî?	mamosteyî?
Ew xandekare?	Elmane?	mamosteye?
Em xandekarin?	Elmanin?	mamostene?
Hûn xandekarin?	Elmanin?	mamostene?
Ew xandekarin?	Elmanin?	mamostene?

YILMAZ GÜNEY'İN YAPITLARINI TANIYALIM

SÜRÜ

Y.: *Zeki Ökten /*
S.: *Yılmaz Güney /*
G.y.: *İzzet Akay /*
M.: *Zülfü Livaneli /*
O.: *Tarık Akan, Melike Demirağ, Tuncel Kurtiz, Şenel Gökkaya, Levent Yalman, Savaş Yurttaş / 1978 yılında çekilmiş bir Güney Film (Yılmaz Güney) yapımı/R.*

ÖYKÜSÜ: Hamo (Tuncel Kurtiz) geçimleri hayvancılık üzerine kurulmuş, göçer bir aşiretin reisidir. Hamo'nun oğlu Şivan (Tarık Akan), aralarında kan davası olan düşman bir aşiretin kızı Berivan'la (Melike Demirağ) evlidir. Hamo, oğlundan olan üç çocuğu da yaşamadığı için Berivan'ı bir türlü sevemez. Berivan, Hamo'nun aşireti için uğursuz ve lanetlenmiş bir gelindir. Hamo, oğlu Şivan'ın uğursuz sayılan Berivan'dan boşanmasını ister. Şivan ise, ihtiyar reisin baskılarına sürekli karşı çıkar. Bünkü, Berivan, yalnız ve çaresiz bir kadındır. Bu yüzden baba-oğul durmadan çatışırlar, kavga ederler. Zavallı Berivan hep dinler, sesini çıkarmaz.. Konuşamaz, çünkü hastadır. Dili tutulmuştur... Her şeyi içine atar.

Düne kadar sesini çıkarmayan Şivan, birden başkaldırır. Aşiretten kopup gitmek ister. Oğlunun başını alıp gitmek isteyişi ve hayvancılığın eskisi gibi para getirmeyişi Hamo'yu deliye çevirir. Giderek daha da hırçınlaşır. Hamo, oğulları ve birkaz adamı ile birlikte büyük bir koyun sürüsünü Ankara'da satmak üzere trene yükler. Ve sürevenli geçen bir tren yolculuğundan sonra Ankara'ya vardıklarında, Şivan aşireti terkeder. Karısına iyileşmesi için doktor, kendine de iş arar. Yabancısı oldukları kentte, konuk olarak kaldıkları bir inşaatın odasında Berivan ölür, Şirvan tutuklanır. Aşiret büyük kentte tüm bireyleriyle çökmeye ve yok olmaya mahkum olur. Büyük kentin insanlarla, arabalarla dolu caddelerinde bir başına kalan Hamo, acı bir tükenişi yaşar... Ve yürür, yürür kentin ana caddelerinde.

KAZANDIĞI ÖDÜLLER: 29. Berlin Film Şenliği'nde (1979) "Uluslararası Protesttan Film Jüresi" ile "Katolik Film Organizasyonu"nun ödüllerini kazandı. SİYAD (Sinema Yazarları Derneği) tarafından (1979) "Yılın En İyi Filmi" Zeki Ökten "En İyi Yönetmen", Yılmaz Güney "En iyi Senarist", İzzet Akay, "En İyi Görüntü Yönetmeni", Tarık Akan "En İyi Erkek Oyuncu) ve Melike Demirağ "En İyi Kadın Oyuncu" seçildi; Uluslararası 32. Lucarno Film Şenliği'nde (1979) "En İyi Film" seçilip "Altın Leopar" ödülünü aldı. Yılmaz Güney'e de "Şenlik Özel Ödülü" verildi. Ayrıca Melike Demirağ, "En İyi Kadın Sanatçı Ödülü"nü Rebecca Horn ile paylaştı; Belçika Kraliyet Film Arşivi Uluslararası Seçkin Filmler Yarışmasında (1979) "Büyük Ödül"ü kazandı; British Film Instute tarafından düzenlenen Londra Film Festivali'nde "En İyi Film Ödülü"nü aldı; Hollanda, yarışmasız Rotterdam Film Şenliği'nde (1980) film eleştirmenlerinin düzenlediği soruşturmada en iyi üç film arasına girdi; Belçika, 10. Uluslararası Antwerpen Film Festivali'nde (1980) "En İyi Film" seçilip büyük ödülü kazandı; Yeni Sinema dergisinin düzenlediği "1970-1980 Yılları Arasında Çekilen En İyi On Türk Filmi" soruşturmasında 291 puanla 2.nci oldu. (Bkz.: Yeni Sinema, s. 31-32, 1980) Belçika Sinema Eleştirmenleri Birliği tarafından "En İyi Sinema Yapıtı" (1981) seçildi.

BASIN DOSYASI: Sungu Çapan, *Milliyet Sanat Dergisi*, s. 14, 12 Mart 1979; Atilla Dorsay, *Cumhuriyet*, 9 Mart 1979; Giovanni Scognamillo, *Hey*, Mart 1979; Halit Refiğ, *Milliyet*, Mart 1979; Nezih Coş, *Aydınlık*, 10 Mart 1979; *Sürü*, Senaryo Dizisi Güney Yayınları; Mehmet Basutçu, *"Sürü* Paris'te Altı Aydır Gösteriliyor", *Gösteri, s.3 sh.71, 73*, Şubat 1981.

"... Gerek Türkiye'de, gerekse bütün dünyada, sosyal-siyasal-ekonomik çelişmelerin her gün yoğunlaştığı, derinleştiği gözleniyor. Devrim dalgasının, yine dev boyutlarla kitleleri etkileyeceği, sarsacağı günler uzak değildir. Faşizmin baskılarına, onun ekonomik zorluklarına işçi sınıfı ve emekçi halkımız uzun bir süre boyun eğmeyecektir. Devrim ve demokrasi kavgamız bizden sabırlı, inatçı ve cesur bir çalışma bekliyor. Sınıf düşmanlarımız olan zalimlerle hesaplaşmak için geceyi gündüze katarak her alanda kendimizi savaşa hazırlamalıyız. Kendimizi siyasal ve pratik konularda yetiştirmeli, geliştirmeliyiz. Örgütsel zaaflarımız, teorik-felsefi yetmezliklerimiz mutlaka aşılmalıdır. Uzun bir zamanda da olsa, işçi sınıfı ve emekçi halka önderlik edebilecek merkezi bir yapının, bir devrimci partinin çatısı altında olmanın sabırlı çalışmalarını yapmalıyız. Yılgınlığa, teslimiyete, umutsuzluğa hayat hakkı tanımamalıyız. Bırakalım gerici faşist çevreler, basın, kaçkınlar diyerek bizlere küfrederek içlerini döksünler. Elbet birgün konuşma sırası bize gelecektir. Biliyoruz ki, "kansızlar", "soysuzlar" edebiyatı da daha önceki "anarşist", "terörist", "bölücü" yaygaraları gibi iflas edecektir...

Biz açıkça haykırıyoruz:

Faşizmi ve emperyalizmi yeneceğiz...

Emperyalizme ve faşizme karşı çıkan, ondan yarar uman bu tür güçleri ezeceğiz...

Kürt lusunun, bağımsız siyasi devletini kurma hakkı içinde olmak üzere, ulusal ve demokratik bütün haklarını savunacağız ve bu uğurda savaşacağız...

Zafer şarkılarımızı, destanlarımızı zorunlu olarak, kan ve ateş deryası içinde yazacağız. Herkes bilsin ki, zafer er geç bizim, işçi sınıfının ezilen halkların ve mazlum ulusların olacaktır.

Onlara sesleniyoruz:

Baylar, korkunuzu, telaşınızı anlıyoruz. Bugün otlandığınız toprakları, fabrikaları, madenleri korumak için her türlü vahşete hazırsınız. Ama bilmelisiniz ki, korkunun ecele faydası yoktur ve hiçbir vahşet bizi haklı davamızdan caydırmayacaktır. Sizi, kendi yarattığınız sosyal-siyasal çelişmeler içinde, döktüğünüz ve dökeceğiniz kanlar içinde boğacağız...

Bizim, ülkemize dönme, hem de zaferle dönme umudumuz ve güvenimiz vardır. Ama sizler birgün kaçacak ve bir daha dönemeyeceksiniz. Beyaz Ruslara bakın, Kral Faruk'a, Şaha, Somoza'ya bakın ve geleceğinizi görün."

(Yılmaz Güney,
Siyasal Yazılar III, sf. 193 - 195)

